КПСС XXIII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

12 йил чиқиши

№ 253 (3225).

26 декабрь ЯКШАНБА 1965 йил

Баҳоси 2 тийин

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг XX пленуми бўлиб ўтди. Пленум ташкилий масалаларни муҳокама қилди.

Пленум ўртоқ М. М. МУСАХОНОВ Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари қилиб сайланганлиги муносабати билан уни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари вазифасидан озод қилди.

Уртоқ И. М. НАЖЕСТКИН республикадан бошқа ерга кетганлиги муносабати билан пленум уни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидатлик вазифасидан озод қилди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлиси тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

25 декабрда Олий Советнинг мажлислар залида олтинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг еттинчи сессияси ўз ишини давом эттирди.

Эрталаб соат 10 да республика Олий Советининг Раиси депутат **О. Содиқов** раислигида Олий Советнинг учинчи мажлиси очилди. Мажлисда кун тартибига қўйилган дастлабки икки масала — Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 йилги Давлат плани тўғрисидаги ва Ўзбекистон ССРнинг Давлат бюджети ҳақидаги докладларни муҳокама қилиш давом этди.

Докладни муҳокама қилишда депутатлардан **Е. Т. Тасанбоев** (272-совхоз сайлов округи), **А. З. Завьялов** (359-Хўжайли сайлов округи), Ўзбекистон ССР маҳаллий саноат министри **А. Абдураҳмонов** иштирок қилдилар.

Сессияда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси, депутат **Р. Қурбонов** нутқ сўзлади.

Олий Совет Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 йилги Давлат плани тўғрисидаги Қонунини бир овоздан қабул қилди.

Олий Совет Ўзбекистон ССРнинг 1966 йилги Давлат бюджети тўғрисидаги Қонунни ҳам бир овоздан қабул қилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари депутат **Ш. Р. Рашидовга** сўз берилади. Олий Совет унинг таклифига мувофиқ Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва республика Олий Совети Президиуми составига ўзгартишлар киритди.

Олий Совет депутат **М. М. Мусахоновни** Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари қилиб тайинлади. Ўртоқ М. М. Мусахонов республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари вазифасидан озод қилинди.

Депутат **В. Г. Ломоносов** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзоси қилиб сайланди. Ҳозирги вақтда республика ташқарисида ишлаётган депутат В. А. Карлов Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми аъзоси вазифасидан озод қилинди.

Шундан кейин сессия кун тартибининг навбатдаги масалаларини кўришга ўтди. Республика Олий Совети Президиуми Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари депутат **Р. Сахибоев** доклад қилди.

Олий Совет Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми томонидан сессия муҳокамасига тақдим этилган Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Фармонларини бир овоздан тасдиқлади ва тегишли Қонунлар ва Қарорлар қабул қилди.

Ўзбекистон ССРда Халқ контроли органлари тўғрисидаги Қонун бир овоздан қабул қилинди. Республика Халқ контроли комитети раиси қилиб депутат **М. Турсунов** тайинланди.

Олтинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг еттинчи сессияси ўз ишларини тамомлади.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИ
ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1966 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ПЛАНИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1- модда. Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан тақдим этилган 1966 йилги Давлат плани Ўзбекистон ССР Олий Советининг Бюджет комиссияси киритган тузатишларни ҳисобга олган ҳолда тасдиқлансин.

2- модда. Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантириш 1966 йилги Давлат планининг қуйидаги асосий кўрсаткичлари тасдиқлансин:

	(1965 йилга нисбатан ўсиш).
Саноатнинг ялпи маҳсулоти	— 10,2 процент
Давлат йўли билан марказлаштирилган тартибда маблағ ажратиш	— 10,9 процент
Асосий фондларни ишга солиш	— 13,7 процент
Меҳнат унумдорлиги:	
саноатда	— 4,9 процент
қурилишда	— 6,2 процент
Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти	— 10 процент

3-модда. 1965 йилдагига нисбатан 1966 йилда қуйидагиларни кўпайтириш таъминлансин:

Давлатнинг марказлаштирилган тартибда бериладиган капитал маблағлари ҳисобидан қуриладиган уй-жойларнинг фойдаланишга топшириладиган ялпи турар жой майдони	— 25,8 процент
Давлат бюджетидан таъминланадиган мактабгача тарбия муассасаларидаги ўринлар сони	— 13,4 процент
Куни узайтирилган мактаблар ва группалардаги ўқувчилар сони	— 23,2 процент
Олий ўқув юртларидаги студентлар сони	— 6,6 процент
Ўрта махсус ўқув юртларидаги ўқувчилар сони	— 15,6 процент
Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш соҳасидаги ишлар ҳажми	— 28 процент

4-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига:

а) Ўзбекистон ССР Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 йилги Давлат планида кўзда тутилган топшириқларни кейинчалик 1965 йил 2 октябрда қабул қилинган СССР Қонунида ва 1965 йил 19 октябрда қабул қилинган Ўзбекистон ССР Қонунида белгилаб берилган саноатни бошқариш органларининг янги системасига мувофиқ аниқлаб чиқиш;

б) Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 йилги Давлат плани юзасидан Бюджет комиссиясининг хулосасида баён қилинган, шунингдек Ўзбекистон ССР Олий Совети сессияси мажлисларида депутатлар томонидан айтилган таклифлар ва мулоҳазаларни қараб чиқиш ҳамда улар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилиш топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА,

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1965 йил, 25 декабрь. Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИ
ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ 1966 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1- модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан тақдим этилган Ўзбекистон ССРнинг 1966 йилги Давлат бюджети умумий суммаси, Бюджет комиссиясининг доклади юзасидан қабул қилинган ўзгартишлар билан, даромадлар бўйича 2.006.057 минг сўм миқдорида ва харажатлар бўйича 2.005.907 минг сўм миқдорида, даромадлар харажатлардан 150 минг сўм ортиқ қилиб тасдиқлансин.

2- модда. Ўзбекистон ССРнинг 1966 йилги Давлат бюджети давлат ва кооператив корхоналаридан ҳамда ташкилотлардан олинадиган даромадларнинг — оборот солиғи, фойдалардан ажратмалар, даромад солиғи ва социалистик хўжаликдан келадиган бошқа тушумларнинг умумий суммаси 1.724.870 минг сўм миқдорида белгилансин.

3- модда. Ўзбекистон ССРнинг 1966 йилги Давлат бюджетида халқ хўжалигини — оғир саноат, қурилиш индустрияси, енгил саноат ва озиқ-овқат саноатини, қишлоқ хўжалиги, транспорт, уй-жойкоммунал хўжалигини ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини янада ривожлантиришни пул билан таъминлашга қилинадиган харажатларнинг умумий суммаси 880.929 минг сўм миқдорида белгилансин.

4- модда. Ўзбекистон ССРнинг 1966 йилги Давлат бюджетида социал-маданий тадбирларга—умумий таълим мактаблари, техникумлар, олий ўқув юртлари, илмий-тадқиқот муассасалари, профессионал-техника ўқув юртлари, кутубхоналар, клублар, театрлар, матбуот, радиоэшиттиришга ҳамда маориф ва маданият соҳасидаги бошқа тадбирларга; касалхоналар, болалар яслилари, санаторийлар, соғлиқни сақлаш ва физкультура соҳасидаги бошқа муассасаларга; пенсия ва нафақаларга ажратиладиган маблағларнинг умумий суммаси 1.032.875 минг сўм миқдорида белгилансин.

5- модда. Ўзбекистон ССРнинг 1966 йилги Давлат бюджетида давлат ҳокимият органларини, давлат идора органларини ва халқ судларини таъминлаш учун ажратиладиган маблағлар суммаси 32.174 минг сўм миқдорида белгилансин.

6- модда. Ўзбекистон ССРнинг 1966 йилги республика бюджети даромадлар бўйича 1 214 189 минг сўм миқдорида ва харажатлар бўйича 1 214 039 минг сўм миқдорида, даромадлар харажатлардан 150 минг сўм ортиқ қилиб тасдиқлансин.

7- модда. Тошкент шаҳри, областлар ва Қорақалпоғистон АССРнинг 1966 йилги бюджетлари даромадлар ва харажатлар бўйича 791.868 минг сўм миқдорида белгилансин, шу жумладан:

	Минг сўм ҳисобида:
Тошкент шаҳри	140.230
Тошкент области	101.232
Сирдарё области	46.413
Фарғона области	82.470
Андижон области	97.966
Самарқанд области	89.444
Бухоро области	52.194
Қашқадарё области	45.028
Сурхондарё области	39.955
Хоразм области	32.981
Қорақалпоғистон АССР	63.955

8- модда. Умумиттифоқ давлат солиқлари ва даромадларидан Тошкент шаҳри, областлар ва Қорақалпоғистон АССР бюджетларига ажратмалар 1966 йил учун қуйидаги миқдорларда тасдиқлансин:

а) оборот солиғи тушумларидан: Тошкент шаҳрига — 18,1 процент, Тошкент областига — 73,9 процент, Сирдарё областига — 100 процент, Фарғона областига — 39,8 процент, Андижон областига — 60,3 процент, Самарқанд областига — 47,3 процент, Бухоро областига — 34,8 процент, Қашқадарё областига — 100 процент, Сурхондарё областига — 73,6 процент, Хоразм областига — 54,6 процент ва Қорақалпоғистон АССРга — 100 процент;

б) аҳолидан олинадиган даромад солиғидан: Тошкент шаҳри бюджетига 50 процент, областлар бюджетига ва Қорақалпоғистон АССР давлат бюджетига 100 процент;

в) колхозлардан олинадиган даромад солиғидан, қишлоқ хўжалик солиғидан, СССРнинг бўйдоқ, ёлғиз ва кам оилали гражданларидан олинадиган солиқдан, ўрмонлардан келадиган даромадлардан ва пул-буюм лотереялари тушумларидан — 100 процент.

9- модда. Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 йилги Давлат планида кўрсатилган тадбирларни маблағ билан таъминлаш учун Ўзбекистон ССРнинг 1966 йилги республика бюджети маблағларидан Сирдарё области маҳаллий бюджетига 1.560 минг сўм миқдорида, Қашқадарё области маҳаллий бюджетига 1 128 минг сўм миқдорида ва Қорақалпоғистон АССР давлат бюджетига — 4 555 минг сўм миқдорида маблағ ажратилсин.

10-модда. Ўзбекистон ССРнинг республика бюджети бўйича касса оборотидаги нақд пул 1966 йилга 25 700 минг сўм миқдорида тасдиқлансин.

11-модда. Тошкент шаҳри, областлар ва Қорақалпоғистон АССР бюджетлари бўйича касса оборотидаги нақд пул 1966 йилга 30 300 минг сўм миқдорида белгилансин, шу жумладан:

	Минг сўм ҳисобида:
Тошкент шаҳри	4200
Тошкент области	4000
Сирдарё области	2000
Фарғона области	3200
Андижон области	4000
Самарқанд области	3600
Бухоро области	2100
Қашқадарё области	1900
Сурхондарё области	1600
Хоразм области	1300
Қорақалпоғистон АССР	2400

12-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига:

а) «Саноатни бошқариш органлари системасини ўзгартириш ва бошқа баъзи бир давлат идора органларини қайта тузиш тўғрисида» Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг 1965 йил 19 октябрдаги Қонунидан келиб чиқадиган аниқланишларни Ўзбекистон ССРнинг 1966 йилги Давлат бюджетига киритиш, шунга мувофиқ Ўзбекистон ССР Олий Совети тасдиқлаган Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантириш 1966 йилги планига асосан Ўзбекистон ССР министрликлари ва идораларининг молия планларига, сметалар йиғимига ва Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетига, областлар, Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетларига ўзгартишлар киритиш;

б) Ўзбекистон ССРнинг 1966 йилги Давлат бюджети юзасидан Ўзбекистон ССР Олий Советининг Бюджет комиссияси хулосаларида шунингдек Ўзбекистон ССР Олий Совети мажлисида депутатлар томонидан айтилган таклиф ва мулоҳазаларни қараб чиқиш ва улар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилиш топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА,

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1965 йил, 25 декабрь. Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИ
ЎЗБЕКИСТОН ССР КОНСТИТУЦИЯСИ (АСОСИЙ ҚОНУНИ)НИНГ ТЕКСТИГА ЎЗГАРТИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА

«Саноатни бошқариш органлари системасини ўзгартириш ва бошқа баъзи бир давлат идора органларини қайта тузиш тўғрисида» 1965 йил 19 октябрда ҳамда «Ўзбекистон ССРда халқ контроли органлари тўғрисида» ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигини тузиш тўғрисида»ги Фармонини тасдиқлаш ҳақида» 1965 йил 24 декабрда Ўзбекистон ССР Қонунлари қабул қилинганлиги муносабати билан Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети Ўзбекистон ССР Конституцияси (Асосий Қонуни)нинг текстига қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритишга қарор қилади:

1. Ўзбекистон ССР Конституциясининг 48, 51, 68 ва 90-моддалари қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«48-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССР Олий Совети томонидан қуйидаги составда тузилади:

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосарлари;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари;

Ўзбекистон ССР министрлари;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Давлат план комитетининг раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Қурилиш ишлари давлат комитетининг Раиси;

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг Раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Профессионал-техника таълими давлат комитетининг раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Узсельхозтехника» Ўзбекистон бирлашмасининг раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Материал-техника таъминоти Бош бошқармасининг бошлиғи;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг бошлиғи.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси лавозими бўйича Ўзбекистон ССР Министрлар Совети составига киради».

«51-модда. Ўзбекистон ССРнинг қуйидаги министрликлари республика министрликларидир:

Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги;

Коммунал хўжалик министрлиги;

Маҳаллий саноат министрлиги;

Жамоат тартибини сақлаш министрлиги;

Маориф министрлиги;

Қишлоқ қурилиши министрлиги;

Социал таъминот министрлиги;

Қурилиш министрлиги;

Ғалла маҳсулотлари ва аралаш озуқа саноати министрлиги».

«68-модда. Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Қорақалпоғистон АССР Олий Совети томонидан қуйидаги составда тузилади:

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси;

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари;

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари;

Министрлар:

Автомобиль транспорти ва тош йўллар министри;

Соғлиқни сақлаш министри;

Коммунал хўжалик министри;

Маданият министри;

Жамоат тартибини сақлаш министри;

Маориф министри;

Қишлоқ хўжалиги министри;

Социал таъминот министри;

Савдо министри;

Молия министри;

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Давлат план комиссиясининг раиси;

Қорақалпоғистон АССР Халқ контроли комитетининг раиси;

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси;

Қорақалпоғистон АССР Амударё дельтаси суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи;

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ҳузуридаги Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг бошлиғи;

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ҳузуридаги Қурилиш ва архитектура ишлари бошқармасининг бошлиғи».

«90-модда. Меҳнаткашлар депутатларининг область Советлари ижроия комитетларининг қуйидаги бўлимлари ва бошқармаларини тузадилар:

б ў л и м л а р —

соғлиқни сақлаш бўлими;

коммунал хўжалик бўлими;

халқ маорифи бўлими;

умумий бўлим;

ташкилий-инструкторлик бўлими;

қурилиш ва архитектура ишлари бўлими;

социал таъминот бўлими;

молия бўлими;

б о ш қ а р м а л а р —

автомобиль транспорти ва тош йўллар бошқармаси;

аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси;

маданият бошқармаси;

суғориш системалари бошқармаси;

жамоат тартибини сақлаш бошқармаси;

қишлоқ хўжалиги бошқармаси;

савдо бошқармаси;

план комиссияси; ва, бундан ташқари, меҳнаткашлар депутатларининг область Советлари, область хўжалигининг хусусиятларига қараб Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг тасдиқи билан ижроия комитетларининг бошқа бўлимлари ёки бошқармаларини ҳам тузишлари мумкин.

2. Ўзбекистон ССР Конституцияси 19-моддасининг «ж» банди қуйидаги тарзда баён қилинсин:

«ж) Ўзбекистон ССР Халқ хўжалик планини тасдиқлаш ва халқ хўжалик ҳисоби ишларига раҳбарлик қилиш».

3. Ўзбекистон ССР Конституциясининг 93 ва 96-моддаларидан «Ижроия комитети раиси ҳузурида кадрлар сектори» деган сўзлар чиқариб ташлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1965 йил, 25 декабрь, Тошкент шаҳри.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг қонуни
ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХАЛҚ КОНТРОЛИ ОРГАНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Меҳнаткашларни текширув ва контроль ишига кенг тортиш ҳамда уларнинг контроль органлари ишларида ролини ошириш мақсадида, «СССРда Халқ контроли органлари тўғрисида» 1965 йил 9 декабрда қабул қилинган СССР Қонунига мувофиқ, Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1- модда. Ўзбекистон ССР партия-давлат контроли органлари Халқ контроли органларига айлантирилсин.

2- модда. Белгилаб қўйилсинки, Ўзбекистон ССР Халқ контроли органларига Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети, область, шаҳар ва район халқ контроли комитетлари, шунингдек меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ ва посёлка Советлари, ҳузуридаги, корхоналар, колхозлар, муассасалар ва ташкилотлардаги халқ контроли группалари ва постлари киради.

Қорақалпоғистон АССР халқ контроли органлари, Қорақалпоғистон АССРда тузиладиган тегишли халқ контроли комитетлари, группалари ва постларидан иборат бўлади.

3-модда. Ўзбекистон ССР Халқ контроли органлари Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан тасдиқланадиган Низом асосида иш олиб борадилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1965 йил, 25 декабрь. Тошкент шаҳри.

1965 ЙИЛ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

Ўзбекистон ССР саноат корхоналарининг коллективлари КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларини амалга ошириб, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб юбордилар ва 1965 йил 25 декабрда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар.

Саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми 1964 йилдагига нисбатан 8 процент ортади. Йил охиригача пландан ташқари ўнлаб миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Электр энергия, кўмир, газ, пахта тозалаш саноатлари, трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги корхоналари, гўшт, сут саноати ва саноатнинг бошқа баъзи тармоқлари ҳозир янги беш йилликнинг биринчи йили — 1966 йил плани ҳисобига ишламоқдалар.

Энергетика ва электрлаштириш, нон маҳсулотлари, геология, коммунал хўжалик, жамоат тартибини сақлаш министрликлари, Давлат матбуот комитети ва бошқа бир қанча министрликлари, идоралари ва маҳаллий Советлар корхоналари ҳозирдаёқ 1966 йил ҳисобига ишламоқдалар.

Чирчиқ электрохимия комбинати, Фарғона азотли ўғитлар заводи, Ўзбекистон трактор йиғиш заводи, Оҳангарон кўмир разрези, енгил саноат, пахта тозалаш ва озиқ-овқат саноатининг бир қанча корхоналари ҳамда бошқа корхоналар ҳозирдаёқ йиллик планни муваффақиятли адо этиб, илғор корхоналар сафига ўтиб олди.

Пўлат, прокат ишлаб чиқариш, газ, кўмир чиқариш, электр энергия ҳосил қилиш, троллей провод, қишлоқ хўжалик машиналари, тракторлар, трактор сеялкалари, центробеж насослар, шифер, пахта толаси, ўсимлик мойи, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ва бошқа энг муҳим буюмлар ишлаб чиқариш йиллик топшириғи бажарилди.

Республика саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXIII съездини муносиб кутиб олиш мақсадида саноат ишлаб чиқаришини янада юксалтиришга қаратилган социалистик мусобақани тағин ҳам кенг авж олдириб юбордилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигини тузиш тўғрисида»ги Фармонини тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги тузиш тўғрисида»ги 1965 йил 24 ноябрь Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1965 йил, 25 декабрь. Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Ўзбекистон ССРнинг никоҳ, оила ва васийлик тўғрисидаги ҳамда гражданлик ҳолати актларини қайд қилиш ҳақидаги Қонунлар Кодексига қўшимча ва ўзгартишлар киритиш тўғрисида чиқарган Фармонларини тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг:

«Ўзбекистон ССРнинг никоҳ, оила ва васийлик тўғрисидаги ҳамда гражданлик ҳолати актларини қайд қилиш ҳақидаги Қонунлар Кодексига қўшимча ва ўзгартишлар киритиш тўғрисида» чиқарган 1965 йил 30 ноябрь ва;

«Ўзбекистон ССРнинг никоҳ, оила ва васийлик тўғрисидаги ҳамда гражданлик ҳолати актларини қайд қилиш ҳақидаги Қонунлар Кодексига ўзгартишлар киритиш тўғрисида» чиқарган 1965 йил 23 декабрь Фармонлари тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1965 йил, 25 декабрь. Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ VII СЕССИЯСИ

ДОКЛАДЛАР ЮЗАСИДАН МУЗОКАРАЛАР

Олтинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг VII сессияси икки кун давом этди.

Сессияда республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Госпланининг раиси депутат **С. К. Зиёдуллаев** Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 йилги плани тўғрисида ва республика молия министри, депутат **В. М. Муродхўжаев** Ўзбекистон ССРнинг 1966 йилги Давлат бюджети тўғрисида доклад қилди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Бюджет комиссияси раиси депутат **Ғ. Ғ. Юсуповнинг** ҳам қўшимча доклади тингланди.

Докладлар юзасидан музокаралар қизиб кетди. Андижон область ижроия комитети раисининг ўринбосари, депутат **Х. Холхонов** музокараларни бошлаб берди.

— Областнинг колхоз ва совхозлари пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар ва давлатга 800 минг тоннага яқин «оқ олтин» бердилар. Ҳосилдорлик гектаридан 27,1 центнер бўлди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг муҳокамасига тақдим этилган республика халқ хўжалик плани ва Давлат бюджети лойиҳалари экономика ва маданиятни муваффақиятли суратда ривожлантиришга ёрдам беради. Аммо бюджет лойиҳаси юзасидан баъзи мулоҳазаларимизни айтиб ўтмоқчимиз.

Республика ҳукуматининг қабул қилган бир қанча қарор ва фармойишлари бизнинг зиммамизга маориф, соғлиқни сақлаш объектлари ва бошқа объектлар қуриш вазифасини юклайди. Биз шу масалалар ҳақидаги мулоҳазаларимизни Ўзбекистон ССР Министрлар Советига ва республика Олий Советининг бюджет комиссиясига юборган доклад хатларимизда батафсил баён қилдик. Биз ўз илтимосларимизни эътибор билан қараб чиқиб, уларни иложи бор қадар қондиришни сўраймиз.

Тошкент область ижроия комитети раисининг ўринбосари депутат **А. И. Бродова** қуйидагиларни айтади: Етти йиллик даврида областда саноат ишлаб чиқариши ҳажми 2,4 баравардан зиёд ортади. Колхоз ва совхозлар бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар ва давлатга пахта сотиш планини 35 кунда бажардилар.

Шундай бўлса ҳам, областнинг саноати ва қишлоқ хўжалигида ҳали нуқсонлар бор. Капитал қурилиш планларининг йил сайин бажарилмай қолаётганлиги, ишлаб чиқариш қувватлари ва асосий фондларнинг кечикиб ишга туширилаётганлиги саноатни ривожлантиришга салбий таъсир кўрсатаётган асосий сабабларнинг биридир. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча тармоқларини комплекс равишда ривожлантириш талабга жавоб бермаётир. Ниҳоят, саноатда ҳам, қишлоқ хўжалигида ҳам ишдаги иқтисодий кўрсаткичларни яхшилаш имконини берадиган ички резервлардан ҳали суст фойдаланилмоқда.

Ўзбекистон ССР социал таъминот министри депутат **В. С. Содиқова** ўз нутқида бундай дейди: Пенсия билан таъминлаш ва нафақа тўлаш ҳамда социал-маданий тадбирларга бюджетдан ажратилаётган маблағ йил сайин ортиб бормоқда. Бу — пенсионерлар, инвалидлар, кўп болали оналарнинг моддий аҳволи яхшиланаётганлигини исбот қилади.

Республикада колхоз аъзоларидан 450 минг киши пенсия ва нафақа олмоқда. Ҳозирги вақтда пенсияларнинг ўртача миқдори мўлжалланганидан анча кам. Бунга асосий сабаб шуки, колхозчиларнинг олаётган иш ҳақи ва ўтган йиллардаги иш стажи тўғрисида ҳужжатлари йўқ, шунингдек колхозларда колхозчиларнинг меҳнати ва иш ҳақини ҳисобга олиш кўнгилдагидек йўлга қўйилмаган. Меҳнат дафтарчаларини қўлланиш қониқарсиз уюштирилган. Советларнинг депутатлари, социал-таъминот ва соғлиқни сақлаш бўйича доимий комиссиялари колхозчиларнинг меҳнат стажи ва иш ҳақини аниқлашда катта ёрдам кўрсата оладилар.

Колхозчиларнинг меҳнати ва иш ҳақини ҳисобга олиш, меҳнат дафтарчаларига қайд қилиш ишларида тартиб ўрнатиш учун колхоз правлениеларига колхозчиларнинг социал таъминоти кенгашларига ёрдам бериш зарур. Бу чора ишлаб чиқаришда фидокорона меҳнат қилган кекса колхозчилар ва уларнинг оила аъзоларини пенсия билан таъминлашга ёрдам беради.

Бухоро область партия комитетининг иккинчи секретари депутат **П. О. Чекин** сўзга чиқади.

— Етти йиллик даврида,—дейди у.—Бухоро областида жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Жуда кўп табиий газ запасларининг очилиши областимизни мамлакатдаги энг муҳим индустриал районларининг бирига айлантирди. Қишлоқ хўжалиги эришган муваффақиятлар ҳаммамизни қувонтиради. Пахтакорлар пахта етиштириш ва давлатга сотиш плани ҳамда мажбуриятларини ошириб бажардилар.

Нотиқ халқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида эришилган муваффақиятларни таъкидлаш билан бирга, областнинг саноати, капитал қурилиш ва қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилиш соҳасида баъзи камчиликлар борлигини таъкидлайди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг халқ маорифи бўйича доимий комиссияси раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академик-секретари депутат **М. З. Хомидхонов** шу комиссиянинг ишлари тўғрисида депутатларга маълумот беради.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг халқ маорифи бўйича доимий комиссияси,— дейди нотиқ, — ўзининг асосий эътиборини саккиз йиллик умумий таълим тўғрисидаги Қонуннинг тўғри ва тўла амалга оширилишини ҳамда давлат томонидан ажратилган маблағлардан халқ маорифи органларининг мақсадга мувофиқ фойдаланишини контроль қилишга қаратди. Республикада халқ маорифи соҳасида катта муваффақиятлар билан бир қаторда жиддий камчиликлар борлигини ҳам кўрсатади.

Бир қанча область ва районларда ўқиш ёшидаги болаларни ҳисобга олиш ҳали ҳам суст ўтказилмоқда. Маориф министрлиги ва унинг маҳаллий органлари, бир қанча область ва район Советларининг ижроия комитетлари ўқувчиларнинг мактабдан чиқиб кетишига барҳам бериш учун қатъий кураш олиб бормаётирлар. Умумий таълим фондига ажратилган маблағлардан фойдаланиш ҳам кўнгилдагидек эмас.

Сўнгра нотиқ республика Фанлар академиясининг фаолиятига тўхталиб ўтади, олимлар партиянинг назарий тадқиқотларни чуқурлаштириш, фаннинг ишлаб чиқариш билан ва коммунистик қурилиш практикаси билан алоқасини мустаҳкамлаш тўғрисидаги қарорларини қандай бажараётганликлари ҳақида гапиради.

Ўртоқ Хомидхонов Ўзбекистон ССР Олий Советининг халқ маорифи бўйича доимий комиссияси номидан республика халқ хўжалик плани ва бюджетини ишлаб чиқиш ҳамда уларнинг бажарилишини контрол қилиш билан боғлиқ бўлган бир қанча таклифларни киритади.

Хоразм область партия комитетининг иккинчи секретари депутат **В. К. Доленко** сўз олади.

— Бутун совет халқи каби Хоразм областининг меҳнаткашлари ҳам, — дейди нотиқ, — етти йиллик даврида анча катта муваффақиятларга эришдилар. Шуни ҳам эътироф қилиш кераки, область халқ хўжалиги тармоқларини ривожлантириш учун мавжуд имконият ва резервлардан ҳали тўла фойдаланилмаётир. Кейинги йилларда пахтанинг ялпи ҳосили кескин суратда ошганига қарамай, пахта тозалаш ва ёғ заводларининг қувватларини ошириш таъминланмаётир. Қўшкўпир ва Боғотда янги пахта тозалаш заводлари лойиҳасини тузиш ва қуришни кўзда тутиш керак.

Ҳозирги вақтда, — дейди Самарқанд область ижроия комитетининг раиси депутат **А. А. Хўжаев.** — Самарқанд областидаги барча партия ва совет ташкилотларининг, областдаги барча меҳнаткашларининг куч-ғайрати беш йилликнинг биринчи йилида муваффақиятли ишлаш учун бутун шарт-шароитни вужудга келтиришга, шунингдек ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, асосий фондлардан самарани кўпайтиришга, ишлаб чиқариш харажатларини камайтиришга қаратилган.

Биз сессия муҳокамасига тақдим этилган республика халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 йилги плани ва бюджет лойиҳаларини тамомила маъқуллаймиз.

Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари депутат **П. И. Садименко** минбарга чиқади.

— Тошкент шаҳрининг меҳнаткашлари, — дейди у, — халқ хўжалигининг барча тармоқларида анча катта муваффақиятларга эришдилар.

Республика халқ хўжалигини ривожлантириш плани ва бюджет лойиҳаларида хўжаликнинг ҳамма тармоқларини комплекс ривожлантириш кўзда тутилганлигини, илтимосларимизнинг кўпи эътиборга олинганлигини зўр мамнуният билан қайд қиламиз. Бутун шаҳар хўжалигини ривожлантиришга катта эътибор бераётган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига ва республика ҳукуматига чин кўнгилдан миннатдорчилик изҳор қиламиз.

Келгуси йилда шаҳарни обод қилиш учун 6 миллион сўмга яқин маблағ ажратилади. Богдан Хмельницкий кўчасида ўтиш йўлини қуриш, В. И. Ленин номидаги майдонни реконструкция қилиш мўлжалланади. Энгельс номли, Ш. Руставели номли кўчаларни, Анҳор соҳилини обод қилиш ишлари тамомланади.

Шу билан бирга, бир қанча масалаларни қараб чиқишни илтимос қиламиз. Республика Госплани шаҳарнинг бинокорлик материаллари тўғрисида берган заявкаларини тўла ҳисобга олмаётир ва бу материалларни эҳтиёждан камроқ миқдорда ажратмоқда.

Қорақалпоғистон область партия комитети мактаб бўлимининг мудири депутат **П. Ержанова** айтадики, автоном республиканинг халқ хўжалигига сарфланаётган капитал маблағлар йил сайин ортиб бормоқда. Аммо, шу билан бирга, капитал қурилишга ажратилган ва ўзлаштирилмаган маблағлар миқдори ҳам кўпаймоқда. Гап шундаки, Қорақалпоғистондаги мавжуд қурилиш ташкилотлари, бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг қуввати ва уларнинг ишлаб чиқариш базаси ажратилган капитал маблағларнинг ортиб боришидан кейинда қолмоқда.

Фарғона область партия комитетининг иккинчи секретари депутат **А. Ф. Гаврилов** айтадики Марказий Фарғонада сув билан таъминлашни янада яхшилаш ва янги ерларни ўзлаштириш учун Марказий Фарғона канали қурилади. Бу канални қуриш лойиҳаси тузилди. Аммо, келгуси йилда канал қурилишига ажратилган маблағ мутлақо етарли эмас. Ирригаторлар ҳозирданоқ қизғин иш бошлашлари керак. Аммо, шу вақтгача тасдиқланган лойиҳа-смета ҳужжатлари йўқ. Абдусамад насос станциясини, янги коллекторларни қуриш соҳасида ҳам худди шундай аҳвол рўй берди.

1966 йилда областда капитал қурилишнинг катта программаси амалга оширилиши керак. Сарф қилинадиган капитал маблағлар тахминан 35—40 процент ортади.

Сурхондарё область ижроия комитетининг раиси депутат **М. Умаровга** сўз берилади.

— Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 йилги давлат плани ва давлат бюджети, — дейди депутат, — республиканинг экономикасини ва маданиятини, шу жумладан, Сурхондарё областининг экономикаси ва маданиятини янада ривожлантиришни таъминлайди. Республика Госплани, молия министрлиги, шунингдек Ўзбекистон ССР Министрлар Совети келгуси йилги топшириқларни белгилаган вақтда областимизнинг талабларини ҳар томонлама ҳисобга олдилар.

Ўзбекистон ССР бинокорлик материаллари саноати министри, депутат **А. К. Каримов** минбарга чиқади.

— Бинокорлик материаллари саноатининг корхоналари етти йиллик планни муддатидан олдин бажардилар, — дейди у. — Биз 1966 йилда ғиштнинг сифатини кескин суратда яхшилашга эришишни ўзимизнинг асосий вазифамиз, деб ҳисоблаймиз. Биз ғишт ишлаб чиқаришни фақат қўшимча қувватларни ишга солиш ҳисобигагина эмас, балки мавжуд резервлардан яхшироқ фойдаланиш йўли билан ҳам кўпайтирамиз. КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорлари бизнинг диққат-эътиборимизни шунга қаратмоқда.

Қашқадарё область ижроия комитетининг раиси депутат **И. Жалилов** ўз нутқида бундай дейди: КПСС XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилган Қашқадарё областининг колхозчилари, совхоз ва саноат корхоналарининг ишчилари хўжалик йилини барча энг муҳим кўрсаткичлар бўйича халқ хўжалик планларини муддатидан илгари бажариш билан тўгалламақдалар.

Биз 1966 йил планида уй-жой ва коммунал қурилиш учун, шунингдек маориф ва соғлиқни сақлаш объектларини қуриш учун кўпроқ маблағ ажратишни кўзда тутишни сўраймиз.

Сирдарё область ижроия комитетининг раиси депутат **Е. Т. Тасанбоев** минбарга чиқади.

— Бизда, — деди у, — янги совхозлар қуриш ва обод қилишга айниқса катта эътибор берилмоқда. Мирзачўл йил сайин ўз қиёфасини ўзгартириб, республикамизнинг яшнаб турган ўлкасига айланмоқда.

Бизнинг фикримизча, 1966 йилги бюджет лойиҳасида Сирдарё областида шаҳар ва посёлкалар қуриш ҳамда уларни обод қилиш уй-жой фондини, коммунал ва маданий-маиший муассасаларни капитал ремонт қилиш учун ажратиладиган маблағ етарли эмас.

Областимизда қурилиш ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда. Айни вақтда биз малакали кадрларга катта эҳтиёж борлигини сезмоқдамиз. Бу кадрларни областнинг ўзида тайёрламай туриб, қурилиш ишларини муваффақиятли олиб бора олмаймиз.

Узсовпроф секретари депутат **А. З. Завьялов** сўзга чиқади.

— Олий Совет сессияси тасдиқига ҳавола қилинган 1966 йилги халқ хўжалик плани касаба союзларининг актив иштироки билан қараб чиқилди ва тузилди.

Иттифоқ ҳукумати яқинда дам олиш уйлари, пансионатлар ва туристик соғломлаштириш муассасалари қуришнинг кенг программасини белгилаб берди. Биз беш йил ичида республикамизда 3.750 ўринли мавсумий дам олиш (пансионат типидаги, уйлари ҳамда 2250 ўринли туристик база ва меҳмонхоналар қуришимиз лозим. Совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол органлари бу ишни ўз қўлларига олишлари керак.

Меҳнаткашларнинг дам олишини уюштирмоқ учун корхоналарнинг фонди ҳисобига ҳам кўп иш қилиш мумкин. Тошкентдаги энг йирик ишлаб чиқариш коллективлари ҳозирдаёқ ўз шифохоналарини қурдилар. Лекин, афсуски, бу шифохоналарнинг кўпчилик қисми республика доирасидан четда жойлашган. Бизнинг фикримизча, энг яхши курортлардаги сингари ажойиб ва хушманзара жойлар Ўзбекистонда ҳам кам эмас. Табиий бойликларимиздан меҳнаткашларнинг манфаатлари йўлида яхшироқ фойдаланиш керак.

Ўзбекистон ССР маҳаллий саноат министри **А. Абдураҳмонов** ўз нутқида бундай деди: халқ истеъмол қиладиган яхши моллар, айниқса маданий-маиший моллар ишлаб чиқаришни кенгайтириш учун ички ресурслардан яхшироқ фойдаланиш мақсадида республикаларда маҳаллий саноат министрликларини қайта тиклашга қарор қилинди.

Маҳаллий саноат корхоналари халқ хўжалиги кенгаши ва бошқа идоралар ихтиёрига ўтказилган вақтда бир қанча кенг истеъмол молларини ишлаб чиқариш тўхтатиб қўйилган эди. Маҳаллий хом ашёдан ва саноат чиқитларидан маҳсулот ишлаб чиқариш қисқартириб юборилган эди. Барча молларни ишлаб чиқариш қайта тикланади.

Сессияда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси, депутат **Р. Қурбонов** нутқ сўзлади.

ДЕПУТАТ Р. ҚУРБОНОВ НУТҚИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ РАИСИ

Депутат ўртоқлар! Совет Иттифоқининг барча халқлари сингари Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам асосий иқтисодий вазифани ҳал этишга — мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Республика саноати бугун ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини бажарганлигини сессияга маълум қилишга рухсат бергайсиз. Энергетика ва электрлаштириш, Геология, Пахта тозалаш, Гўшт ва сут саноати министрликларининг, Ғалла маҳсулотлари ва аралаш ем саноати, Мелиорация ва сув хўжалиги министрликларининг корхоналари, «Сельхозтехника», Коммунал хўжалиги министрлигининг, «Узглавводстрой»нинг, Матбуот комитетининг, «Узбекуголь» комбинатининг ва бошқа бир қанча бошқармалар ва идораларнинг корхоналари 1965 йилги топшириқни муддатидан олдин бажардилар.

Табиий газ чиқариш, азотли ўғитлар, қишлоқ хўжалик машиналари, пахта толаси, сариғ ёғ ва ўсимлик ёғи ҳамда маҳсулотнинг бошқа кўпгина турларини ишлаб чиқариш сингари энг муҳим кўрсаткичлар юзасидан белгиланган йиллик планлар бажарилди.

Бу йил қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари эришган муваффақиятлар бизни, айниқса, қувонтирмоқда. Республика колхоз ва совхозлари ҳали ҳеч қачон бунча миқдорда пахта, пилла ва қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотларини етиштирмаган эдилар. Бу— КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорлари амалга оширилаётганлигининг дастлабки натижаларидир.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва, аввало, пахта етиштириш кўпайтирилганлиги колхоз ва совхозлар экономикасини янада мустаҳкамлашни таъминлаб берди. Кўпгина хўжаликлар қолоқликдан чиқариб олинди.

Фан, маориф, соғлиқни сақлаш ходимлари, маданий оқартув муассасаларининг ходимлари янги-янги муваффақиятларга эришдилар.

Халқ хўжалигини ривожлантиришда қўлга киритилган ана шу муваффақиятларни айтиб ўтиш билан бирга, саноатга, капитал қурилишга, қишлоқ хўжалигига раҳбарликдаги жиддий нуқсонлар ҳақида, республика халқ хўжалигининг баъзи тармоқларида фойдаланилмаётган катта-катта резервлар борлиги тўғрисида ҳам гапирмоқ керак.

Саноатни олиб кўрайлик. Умуман республика бўйича план тўла ва ошириб бажарилган бўлса ҳам, бир қанча корхоналар ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган планларни ҳали ҳам узлуксиз бажармай келмоқда, маҳсулотнинг белгиланган турларини ишлаб чиқаришни таъмин этмаяпти, меҳнат унумдорлигини ошириш, жамғарма тўплаш планини ва бошқа техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар планини бажармаяпти, давлат маблағларини ортиқча сарфлаб юбораяпти, унумсиз харажатларга ва брак маҳсулот ишлаб чиқариш орқасида нобудгарчиликларга йўл қўяяпти.

179 корхона ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 11 ойлик планини бажармади. Бу корхоналар 23,5 миллион сўмлик маҳсулотни кам ишлаб чиқарди.

Капитал қурилишда катта-катта камчиликлар бор. 1 декабрга қадар капитал маблағ сарфлаш йиллик плани 85 процент, асосий фондларни ишга тушириш плани эса, атиги 52 процент бажарилди. 11 ой ичида 67 миллион сўм, шу жумладан қишлоқ хўжалигида 25 миллион сўм ўзлаштирилмай қолди.

Боя мен бу йил қишлоқ хўжалигида эришилган муваффақиятларни айтиб ўтган эдим. Лекин бу соҳада ҳам ҳали катта-катта фойдаланилмаётган резервларимиз бор. Шуни айтиш кифоя қиладики, республикада пахтанинг ўртача ҳосилдорлиги гектар бошига 24,3 центнерни ташкил этган бўлса, Сирдарё областидаги Гулистон ва Ильич районлари, Фарғона райони, Самарқанд областидаги Булунғур, Бухоро областидаги Бухоро, Когон, Қоракўл ва Навоий районлари, Қашқадарё областидаги Қарши ва Косон, Сурхондарё областидаги Термиз ва Шеробод районлари, Қорақалпоғистон АССРдаги Хўжайли, Қўнғирот, Кегайли ва Чимбой районлари сингари районлар гектар бошига 20 центнердан кам пахта ҳосили олдилар.

Ғоят қулай об-ҳаво шароити бўлишига қарамасдан, сабзавот, картошка ва полиз экинлари етиштиришни кўпайтиришга ҳали етарли даражада эътибор берилмаяпти. Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда анчагина орқада қолмоқдамиз.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришда тобора катта роль ўйнаётган республика совхозлари бу йил ўз ишларини анча яхшилаб олдилар. Чунончи: пахта етиштиришда совхозларнинг салмоғи эндиликда 23 процентдан ошиб кетмоқда. Бироқ, қишлоқ хўжалиги министрлиги совхозлар билан етарли равишда шуғулланмаяпти. Министрликка қарашли совхозлар бу йил ҳам 15 миллион сўмликдан ортиқ фойдани кам олганлигига фақат шуни сабаб қилиб кўрсатиш мумкин. 211 совхоздан 64 таси йилни зарар кўрган ҳолда тамомлади.

Республика Министрлар Советининг ушбу сессия муҳокамасига киритган Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 йилги Плани ва Давлат бюджети партия, совет, хўжалик, касаба союз, комсомол ташкилотларининг, шунингдек, ишчилар, инженерлар ва олимларнинг кенг иштироки билан ишлаб чиқилган, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми томонидан қараб чиқилиб, маъқулланган ва СССР Олий Советининг сессияси томонидан тасдиқланган 1966 йилги СССР Халқ хўжалиги плани ва Давлат бюджетига тамомила мувофиқдир.

Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг план лойиҳасига асос қилиб олинган юксак суръатлари бизнинг зиммамизга, аввало, Министрлар Советига, министрликлар ва идоралар зиммасига катта масъулият юклайди.

Республикамиз экономикасида саноат етакчи ўринни олиб турибди. Ялпи ижтимоий маҳсулотнинг 60 проценти саноат ҳиссасига тўғри келмоқда. Белгиланган ўсиш суръатларига, ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишга, капитал маблағлар ва асосий фондлардан олинадиган нафни кўпайтиришга эришиш кўп жиҳатдан қувватларни ўз вақтида ишга туширишга ва тўла-тўкис ўзлаштириб олишга боғлиқ бўлади. Лекин республика халқ хўжалиги қувватлар сусткашлик билан ишга туширилаётганлиги ва секинлик билан ўзлаштирилаётганлиги оқибатида кўп миқдордаги маҳсулотни доимий суратда ололмай қолмоқда.

Масалан, Тошкентдаги Чкалов номли металл буюмлари заводида 15 мингта рўзғор холодильниклари ишлаб чиқарувчи қувватларни 1963 йилдаёқ ишга тушириш кўзда тутилган эди. Аммо ана шу қувватлар ҳанузгача ишга туширилгани йўқ. Самарқанд мебель фабрикасида 3 миллион сўмлик мебель ишлаб чиқарувчи қувватлар ишга туширилмай ётибди, ҳолбуки, бу қувватлар 1964 йилнинг тўртинчи кварталидаёқ ишга туширилади, деб планлаштирилган эди. Оҳангарон цемент заводи ишга туширилган қувватларнинг 89 процентини ўзлаштирди, бунинг натижасида фақат 9 ой мобайнида 101 минг тонна цементни кам ишлаб чиқарди. Фарғонадаги азотли ўғитлар заводида ва бошқа бир қанча корхоналарда ҳам ана шундай аҳволни кўриш мумкин.

Асбоб-ускуналардан яхшироқ фойдаланиш, уларни кўпроқ сменада ишлатиш ҳам ишлаб чиқаришни кўпайтиришнинг катта резервларидан биридир. Ҳар бир станок, агрегат, ҳар бир машинадан яхшироқ фойдаланиш, ишлаб чиқаришга сарфланган ҳар бир сўмдан кўпроқ самара олиш, шу маблағ ҳисобига кўпроқ маҳсулот ва фойда олиш — халқ хўжалигидаги энг муҳим вазифадир.

Материал ва меҳнат ресурсларидан тежамлироқ фойдаланиш ҳам муҳим вазифалардан ҳисобланади. Гап шундаки, биздаги кўпгина корхоналарда хом ашё, материаллар ва ёқилғи ҳали ҳам нес-нобуд қилиб юборилмоқда.

Меҳнаткашларнинг эҳтиёжларига мувофиқ равишда халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқаришни имкони бўлган қадар кўпайтириш, аҳолига маиший хизмат кўрсатувчи корхоналарни кўпайтириб, уларни кенгайтириш ва бу корхоналар ишини яхшилаш 1966 йилги планнинг энг муҳим вазифасидир.

Ана шу муҳим ишда бизда ҳали ҳам катта-катта камчиликлар учраб турибди. Янгидан тузилган министрликлар ҳар бир корхонанинг ишини синчиклаб ўрганиб чиқишлари ва корхоналарнинг коллективлари билан биргаликда хом ашёдан тағин ҳам рационал фойдаланиш, чиқарилаётган молларнинг турларини кўпайтириб, уларнинг сифатини яхшилаш ҳисобига аҳоли учун керакли моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш имкониятини аниқлашлари лозим. Бунда саноат, минерал ва қишлоқ хўжалик хом ашёсининг, материаллар, ишлаб чиқариш чиқиндилари, иккиламчи хом ашё тўплашнинг маҳаллий манбаларидан кенг равишда фойдаланиш керак.

Енгил саноат министрлиги ип газламалар ва сунъий, синтетик толалар аралаштириб тўқилган шойи газламалар ишлаб чиқаришни кескин кўпайтириши, газлама ва трикотаж буюмларининг янги структураларини, гулларини яратиши, кийим-кечак ва пойафзалнинг янги моделларини ишлаб чиқиб, жорий этиши, чинни-фаянс идишлар, пластмасса буюмлар, ўйинчоқлар ва бошқа халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириши зарур. Озиқ-овқат саноати корхоналари сабзавот ва меваларни қайта ишлашни, жумладан, шарбатлар ишлаб чиқаришни, ёввойи мевалар, ёнғоқни қайта ишлашни кенгайтириши, ишлаб чиқарилаётган озиқ-овқат маҳсулотларининг турларини кўпайтириб, сифатини яхшилаши; озиқ-овқат товарларини қадоқлаб ва қоғозларга ўраб ишлаб чиқаришни ва етказиб беришни кенг равишда ташкил этиши керак.

Маҳаллий саноат министрлиги билан ҳунармандчилик кооперацияси тугатилиб, уларга қарашли корхоналар Халқ хўжалиги кенгашига ўтказилганидан сўнг Халқ хўжалиги кенгаши аҳолига зарур бўлган кўпгина турли молларни ишлаб чиқаришдан олиб ташлади. Шунинг натижасида республика савдо ташкилотлари минглаб турдаги «майда-чуйда» молларни бошқа республикалардан ташиб келтиришга мажбур бўлдилар.

Аҳолининг ана шу товарларга бўлган эҳтиёжи нақадар катталигини, маҳаллий хом ашё мавжудлигини ҳисобга олиб, республикада Маҳаллий саноат министрлиги тузилди. Ўйлаймизки, бу министрлик аҳолига керакли маданий-маиший ва рўзғор молларини маҳаллий хом ашё ресурсларидан ва саноат чиқиндиларидан энг кўп фойдаланган ҳолда эҳтиёжни тўла таъминлайдиган миқдорларда ишлаб чиқаришни йўлга қўйиб юборади.

1966 йил саноатни КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларида кўзда тутилганидек, планлаштиришнинг ва ишлаб чиқаришни рағбатлантиришнинг янги системасига кўчириш йили бўлади. Хўжалик юритишнинг янги системасига кўчишга пухта тайёргарлик кўрмоқ учун министрликлар ва идоралар, планлаштирувчи ва молиявий органлар, корхоналарнинг ўзлари катта иш олиб боришлари лозим.

Молиявий органлар ва банк муассасалари пул билан узлуксиз таъминлаб туришлари, хўжалик ҳисобини жорий этишга ва мустаҳкамлашга кўмаклашишлари зарур.

Капитал қурилиш коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш учун бошланган умумхалқ курашининг энг муҳим участкаларидан биридир. 1966 йилда давлат планига кўра, капитал ишлар ҳажми 10,5 процент оширилади. Министрликлар ва идоралар, область ижроия комитетлари капитал қурилишига ажратилган маблағлар ва моддий ресурслар доирасида ишлаб чиқариш қувватларини ишга туширишни 1966 йилда кўпайтириш ва қурилиш муддатларини имкони борича қисқартиришни кўзлаб, капитал қурилишнинг титул рўйхатларини синчиклаб қараб чиқсинлар ва аниқлаб олсинлар.

Бинокорлик материаллари саноати министрлиги ғишт ва кесилган тош ишлаб чиқаришни кўпайтириш юзасидан, шунингдек ғишт заводларида чиқитлардан бетон блоклар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш юзасидан ташкилий-техникавий тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириши, сопол черепица ишлаб чиқаришни кўпайтириши ва унинг сифатини ошириши, ишлаб чиқарилаётган шифернинг сифатини яхшилаш чораларини кўриши керак.

Қайтариб олмаслик шарти билан пул беришдан капитал маблағларни узоқ муддатли қарз тарзида беришга ўтиш капитал қурилиш планларининг қай тариқа бажарилаётганлиги ва ишлаб чиқариш қувватларининг ишга туширилиши устидан, қурилиш-монтаж ишлари таннархини камайтириш топшириқлари қандай бажарилаётганлиги устидан, шунингдек қурилишда смета интизомига риоя қилиш устидан пул билан контроль қилишни кучайтириш имконини беради.

Ўзбекистон ССРнинг 1966 йилги Давлат бюджети 2.006 миллион сўм қилиб белгиланди.

Халқ хўжалигидаги социалистик сектор бюджет даромадларини таъминловчи асосий, доимо ўсиб борувчи манба бўлиб қолмоқда. Республика бюджетининг даромадларида бу манба 86 процентни ташкил этади. Бинобарин, саноат, транспорт, қурилиш, қишлоқ хўжалиги ва савдо ташкилотлари планнинг барча сифат кўрсаткичларини бажариш юзасидан аниқ ишлаши, бюджет даромадларининг бажарилишини таъминлаб бериши керак. Жамғарма тўплаш планини ва бюджет олдидаги мажбуриятларини бажариш хўжалик ташкилотлари учун қонун бўлиб қолиши керак.

1966 йилдан бошлаб асосий ишлаб чиқариш ва оборот фондлари учун ҳақ тўлашнинг жорий этилиши (бу ҳақни корхоналар олган фойдаларидан бюджетга бериб турадилар) республика молия хўжалигини мустаҳкамлашнинг муҳим воситаси бўлади.

Хўжаликка раҳбарлик қилишнинг янги форма ва методлари бошқарув аппарати структурасини такомиллаштириш учун қулай шарт-шароитларни вужудга келтириб беради. Маъмурий-хўжалик харажатларни қисқартириш, бошқарув аппаратини тағин ҳам соддалаштириш ва арзонлаштириш давлат муассасалари ва корхоналари раҳбарларининг, совет ва касаба союз ташкилотларининг, бутун жамоатчиликнинг энг муҳим вазифаси бўлиб қолаверади.

Қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришни таъминлаш 1966 йилнинг бош вазифаларидандир. Моддий ва молиявий ресурсларнинг каттагина қисми ана шу мақсадга сарф қилинади. Қишлоқ хўжалиги соҳасида республика олдида турган катта ва масъулиятли вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши баҳорги ишларга тайёргарлик кўриш ва бу ишларни ўтказишга кўп даражада боғлиқ бўлади. Бироқ, кўпгина колхоз ва совхозларда келгуси йил ҳосилига мустаҳкам замин тайёрлаш чоралари кўрилаётгани ҳозирча сезилмаяпти. Кўпгина хўжаликлар чорва молларига етарли миқдорда озуқа ғамлаб олмаганликлари сабабли чорва қишловини ўтказиш хавф остида турибди.

Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва унинг жойлардаги органлари, Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, «Ўзглавводстрой» «Ўзсельхозтехника», Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, совхоз ва колхозларнинг раҳбарлари вақтни қўлдан бой бермай, зарур чораларнинг ҳаммасини кўришлари ва аҳволни қатъиян яхшилаб олишлари керак.

1966 йилги Халқ хўжалиги плани ва Давлат бюджети муҳокама қилинаётган вақтда Бюджет комиссияси ва сўзга чиққан депутатлар планнинг айрим боблари юзасидан муҳим мулоҳазаларини айтдилар ва саноат, қурилиш, қишлоқ хўжалиги ва маданий қурилиш ишидаги нуқсонларни тугатишга қаратилган таклифларини киритдилар.

Депутатларнинг нутқлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш имкониятлари ва резервларидан энг кўп даражада фойдаланиш тўғрисидаги ғамхўрлик билан суғорилган бўлди.

Министрлар Совети депутатлар айтган илтимосларни қараб чиқди ва қўшимча равишда кўзда тутилган капитал маблағлар ҳамда резерв фондидан ажратилган маблағлар ҳисобига бу илтимосларнинг бир қисмини қондириш мумкин, деб топди. Депутатлар айтган бошқа илтимослар ва истакларни Министрлар Совети халқ хўжалиги планининг бажарилиш якунларига қараб ва бюджетнинг ижроси вақтида қараб чиқади.

Шу билан бирга, депутатлар Министрлар Совети аппарати номига, Госплан, Молия министрлиги ҳамда бошқа министрликлар ва идоралар номига бир қанча танқидий мулоҳазаларни ҳам айтиб ўтишди. Министрлар Совети бу мулоҳазаларни қараб чиқади ва тегишли чоралар кўради.

Сессия муҳокамасига ҳавола қилинган халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 йилги плани билан Давлат бюджети якдиллик билан қўллаб-қувватланганлиги ва маъқулланганлиги бу ҳужжатлар партия XXII съезди, КПСС Марказий Комитетининг март ва сентябрь Пленумлари қарорлари республика олдига қўйган катта вазифаларга мос бўлиб тушаётганлигидан далолат бериб турибди.

1966 йил мамлакатимиз учун алоҳида аҳамиятга эга бўлган йил бўлади. Шу йили партиямизнинг XXIII съезди бўлади ва у халқ хўжалигини ривожлантиришнинг яқин беш йилликка мўлжалланган перспективаларини муҳокама қилади.

1967 йилда мамлакатимиз Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини байрам қилади. Ана шу шонли байрамга ҳозирданоқ тайёргарлик кўриш ва аввало, 1966 йил топшириқларини муваффақиятли бажариш ғамини ейиш керак.

Ленинчи Марказий Комитет билан Совет ҳукумати теварагига маҳкам жипслашган Ўзбекистон меҳнаткашлари 1966 йилги халқ хўжалиги планини тўла ва ошириб бажариш учун ҳамма чораларни кўрадилар ва шу тариқа мамлакатимизда коммунизм қурилиши ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар. Бунга ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ. **(Қарсаклар).**

Олий Совет Ўзбекистон ССР Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 йилги Давлат плани тўғрисидаги Қонунни бир овоздан қабул қилди.

Шунингдек, Олий Совет Ўзбекистон ССРнинг 1966 йилги Давлат бюджети тўғрисидаги Қонунни бир овоздан қабул қилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, депутат **Ш. Р. Рашидовга** сўз берилади. Унинг таклифига мувофиқ Олий Совет Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва республика Олий Советининг Президиуми составига ўзгартиришлар киритди.

Олий Совет депутат М. М. Мусахоновни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари қилиб тайинлади, у республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари вазифасидан озод қилинди.

Депутат В. Г. Ломоносов Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзоси қилиб сайланди. Ҳозир республикадан бошқа ерда ишлаётган депутат В. А. Карлов Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми аъзолиги вазифасидан озод қилинди.

Сўнгра сессия кун тартибидаги бошқа масалани кўриб чиқишга киришади. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари, депутат **Р. Саҳибоев** республика Олий Совети Президиуми Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида доклад қилди.

Олий Совет Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини бир овоздан тасдиқлади ва тегишли Қонунлар ва қарорларни қабул қилди.

Ўзбекистон ССРда халқ контроли органлари тўғрисидаги Қонун бир овоздан қабул қилинди. Республика Халқ контроли комитетининг раиси қилиб депутат **М. Турсунов** тайинланди.

Шу билан олтинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг еттинчи сессияси ўз ишини тамомлади. (ЎзТАГ).

„ЎЗБЕКФИЛЬМ"

НУРЛИ УФҚЛАР

Чилонзор массивидаги 15 гектарлик майдонда Ўзбекистоннинг гўзал фильмлари билан оламга шуҳрати кетган икки киностудияси жойлашган. Бу муаззам даргоҳда бугун тўй, ажиб бир ижодий кўтаринкилик.

Ўзбекистон кинoходимлари «Союзининг якинда бўлиб ўтган» пленуми ва СССР кинематографиячиларининг I съезди кино санъаткорларимиз ижодига юқори баҳо берди. Айниқса, Москва кино мутахассислари «Ўзбекфильм», Ўзбекистон илмий-оммабоп ва хроникал-ҳужжатли фильмлар студиялари яратаётган фильмларни батафсил таҳлил қилиб, миллий киностудияларнинг ҳам сон, ҳам сифат жиҳатидан ўсиб, камолотга етиб бораётганлигини алоҳида қайд қилдилар. Меҳмонларга хроникачиларнинг «13 калдирғоч» фильми ниҳоятда манзур бўлди. Ҳужжатли кинонинг бадиий қуввати нақадар зўрлигига тан берди улар. Тайёр бўлиб қолган «Қалбингда қуёш», «Фидойи», «Виждон амри билан», «Наташахоним» бадиий фильмлари ҳақида ҳам илиқ гаплар айтилди, дўстона ва самимий маслаҳатлар берилди.

Ҳозирги замон кино техникаси билан қуролланган ўзбек студиялари совет шарқидаги энг илғор ва обрўли корхоналардан бўлиб қолганлигини унда ҳар йили 7-8 тадан бадиий фильм ва 100 пардадан зиёдроқ илмий-оммабоп, хроникал-ҳужжатли фильмлар ишланаётганлигидан яққол пайқаш мумкин. Энг муҳими бу студияларда яратилаётган фильмларнинг бадиий савияси ҳам тобора юқорилаб бораётир. Биргина мисол: шу йил Олмаотада бўлиб ўтган Ўрта Осиё ва Қозоғистон киночилари фестивалида ўзбек студиялари жами дипломларнинг учдан бир қисмини олиб қайтишди! Энг яхши актёр (Шукур Бурҳонов), энг яхши режиссёрлар (Комил Ёрматов, Малик Қаюмов), муваффақиятли чиққан биринчи режиссура (Учқун Назаров, Нелла Отауллаева) учун бериладиган совринларнинг Ўзбекистонга тегиши ниҳоятда қувончлидир. Бу икки студия яна биттадан қимматбаҳо совринга сазовор бўлди: СССР кинематография союзи ташкил этган ёш санъаткорларни дадиллик билан тарбиялаб камолга етказаётган студиялар учун бериладиган дипломлар ҳам Тошкент киностудияларига тегди.

Ўзбек киночилари ўзларининг қирқ йиллик юбилейларига қилган армуғонлари, тўёналари ана шундай салмоқдор ва арзирлидир. Бугунги шодиёна кунларда бу муаззам санъат даргоҳининг тарихига, кураш ва ғалаба, юксалиш ва ривожланиш саҳифалари битилган йилномасига назар ташласак, ажиб бир манзарани кўрамиз.

Ўзбекистон территориясида ҳаракатланувчи тасвирнинг фусункор жилвасини биринчи бўлиб томоша қилиш шарафига муяссар бўлганлар дастлабки фильмлар намойиши 1897 йилларда юз берганини қайд қиладилар. Секин-аста кинотеатрлар очилиб, ҳужжатли ва бадиий фильмлар кўрсатила бошланди, бу фильмларни кўрган томошабин ҳайратда қолди.

Кино ишлари айниқса, «Октябрь революциясидан сўнг гуриллаб ривожлана бошлади. Ўзбекистонда кино санъати Улуғ Октябрнинг меваси сифатида майдонга келди. 1924—1925 йилларга келиб Тошкентда киностудия ташкил қилиш учун база яратилди Ана шу йиллари экранга «Мусулмон қизи», «Иккинчи хотин» каби фильмлар чиқди. Улар ўзбек халқи ўтмишининг аянчли лавҳаларини яққол кўрсатиб берган эди. Кейин бирин-кетин экранга «Соябон арава», «Равот қашқирлари», «Масчит гумбазлари остида» каби бир қатор фильмлар чиқарилди. Бу бадиий лентaлар Москвадан келган мутахассислар — режиссёр, оператор ва актёрларнинг кучи билан яратилган эди.

Россиядан келган мутахассислар қанотида кино санъатининг сеҳрига берилиб, унинг икир-чикирларини эринмай ўрганган ўзбек зиёлилари тез орада мустақил равишда фильмлар яратишга қодир бўлиб қолдилар. Булар орасида, айниқса, Сулаймон Хўжаев, Наби Ғаниев, Комил Ёрматов, Зоҳид Собитов, Йўлдош Аъзамов каби режиссёрларни, Малик Қаюмов, Ш. Зоҳидов сингари операторларни, Раҳим Пирмуҳамедов, Етим Бобожонов, Асад Исматов сингари артистларни, Варшам Еремян сингари моҳир рассомларни учратиш мумкин эди. 1935—36 йилларга келиб ўзбек киносининг овозсиз даври камол топиб ҳар жиҳатдан етук фильмлар яратилди. Хусусан, «Тонг олдидан» ва «Йигит» бадиий фильмлари катта муваффақият қозонди.

1936 йилда «Ўзбекфильм» тарихида янги давр бошланди. Экрандан жарангли садо янгради. Кино санъатининг ижодий имкониятлари янада кенгайди. Мўъжизакор сўз, дилрабо музика ва турли-туман товушлар экран санъатининг таъсир кучини янада ошириб юборди. Биринчи ўзбек овозли фильми «Қасам» энг муваффақиятли чиққан йирик реалистик полотно бўлиб қолди. Бу фильмда иштирок этган Етим Бобожонов, Асад Исматов, Шаҳодат Раҳимова сингари артистлар ажойиб образлар яратдилар. Бундан кейин яратилган «Азамат», «Асал», «Юксалиш» бадиий фильмларида ана шу фикримизнинг яққол далилини кўрамиз.

Улуғ Ватан уруши даврида «Ўзбекфильм»нинг даргоҳи дўстлар учун янада кенг очилди. Москва, Киевдан кўчиб келган кино санъати арбоблари бу ерда йигирмадан ортиқ бадиий фильмни суратга олдилар. «Икки жангчи», «Александр Пархоменко», «Уни Сухе Батор дер эдилар», «217-одам» каби бадиий фильмлар Тошкентда яратилди. Бунинг натижасида ўзбек кинематографиячилари рус ва украин қадрошларидан кўп нарса ўргандилар.

Шу билан бирга уруш йилларида ҳам кино яратиш йўлидаги изланишлар тўхтамади. «Фронтга совға», «Беш республика концерти» ва бир қанча жанговар киноэпизодлар, ҳужжатли ва хроникал фильмлар, киножурналлар ишлаб чиқарилди. Ана шу қийин дамларда «Насриддин Бухорода» фильми суратга олинди, оламга машҳур бўлиб кетган «Алишер Навоий», «Тоҳир ва Зуҳра» бадиий фильмларини суратга олиш ишларига тайёргарлик кўрилди. Урушдан кейинги йилларда экранга чиққан бу бадиий фильмлар «Ўзбекфильм» шуҳратини бутун оламга танитди. Япониядан Швейцариягача бўлган жаҳон экранларида зўр муваффақият билан қўйилган бу фильмлар ўзбек кино санъатининг ажойиб ютуқларини ҳикоя қилдилар. Наби Ғаниев, Комил Ёрматов сингари режиссёрлар йил сайин кўплаб сифатли фильмлар чиқара бошладилар, ўзларига муносиб ўринбосарлар тайёрладилар.

«Алишер Навоий» ва «Абу Али ибн Сино» каби ўлмас фильмларнинг постановкачи-режиссёри Комил Ёрматов яқинда халқ орасидан чиққан қасоскор қаҳрамоннинг ботирлигини улуғловчи ва Октябрь революциясининг ғояларини мадҳ этувчи «Осиё устида бўрон» полотносини яратди. Бу асар Ленин мукофотига тавсия этилди. Ҳозир Комил Ёрматов ўрта асрлар шарқ шоири Бедил достони мотивлари асосида «Комде ва Мудан» деган кенг экранли рангли бадиий фильм устида иш бошлади.

Ўз фаолиятини артистликдан бошлаган, кейинчалик ҳужжатли кино соҳасида самарали ишлар қилган Йўлдош Аъзамов етти бадиий фильмни постановка қилгач, йирик санъаткорлар сафига кирди.

Кейинги йилларда студияга келган ёш режиссёрларнинг самарали ижод қилаётгани қувончлидир. Айниқса, «Қутлуғ қон», «Иккинчи баҳор», «Ленин йўлланмаси билан», «Амирликнинг емирилиши», «Синчалак» ва «Улуғбек юлдузи» ҳамда «Наташахоним» фильмларини яратган Латиф Файзиевнинг ижодий имкониятлари нақадар кенг эканлигини англаб қувонасан киши.

Ёш режиссёрлардан Шуҳрат Аббосов, Али Ҳамроев, Альберт Хачатуров, Дамир Салимов, Хожи Ахмар, Равил Ботиров, Учқун Назаров сингари икки-учтадан фильм қўйган, ҳар бири ўз услуби ўз овозига эга бўлган бир қатор истеъдодли режиссёрлар ҳам борлиги уларга катта умид боғлашимизга асос беради.

Ҳозир «Ўзбекфильм» қирқ ёшга кириб, қирчиллама бир умрни кўрди. Унинг истиқболи янада нурли, янада файзли, янада мароқлидир. Партия ва Ҳукуматимиз бу санъат даргоҳларини ривожлантириш учун ҳамма ёрдамни бераётир.

Маҳмуд ЯХЁЕВ.

«Ўзбекфильм» киностудиясининг ижодий ходимларидан бир группаси. Суратда: 1-қаторда чапдан: дубляж режиссёри Б. Ҳайдаров, режиссёр-постановкачи З. Собитов, артист Р. Пирмуҳамедов, дубляж режиссёри С. Искандаров, редактор, артист Ю. Ризаева, режиссёр-постановкачи Й. Аъзамов, рассом П. Капустянский, 2-қаторда, чапдан: режиссёр И. Ёқубов, рассом-постановкачи Н. Раҳимбоев, овоз оператори Е. Шацкий, овоз оператори Ж. Аҳмедов, рассом-постановкачи В. Добрин, овоз операторлари К. Абдураҳмонов, Н. Шодиев ва режиссёр-постановкачи А. Хачатуров ўртоқлар.

О. Юсупов фотоси.

«Фарғона қизи» (Иш пайти).

«Осиё устида бўрон» (фильмдан кадр).

ҚИРҚ ЁШДА

«Фронтга совға» (фильмдан кадр).

ФАХРЛАНАМИЗ

Ёшлигимда санъат даргоҳига қўйган биринчи қадамим асло эсимдан чиқмайди. Кунларнинг бирида дадам уйга хуноб бўлиб келди-ю остонада туриб дағдаға қила кетди:

— Сен, Раҳим, бугундан бошлаб бизнинг хонадонга бегонасан. Менинг ўғлимсан-у, аммо нега масқарабозлик қилиб юрибсан! Ахир, сенга бир эмас, юз бор айтдим...

...Кулгига эртароқ эътиқод қўйганман. Менинг характерим табассум билан омухта бўлиб кетган, десам муболаға қилмайман. Ҳаётим санъатнинг ҳаваскорлик деб аталган сўқмоқли йўлларидан бошланган. Мана шу сўқмоқ мени санъатнинг катта даргоҳига бошлаб келди.

«Ўзбекфильм» яратган дастлабки картина «Мусулмон аёл» билан «Ажал минораси» эди. Тўғри, бу фильмларда маҳаллий ёшлардан ҳеч биримиз қатнашганимиз йўқ. Аммо бу фильмнинг бизни оҳанграбодек ўзига тортгани маълум.

Ўзбек кино санъати усталари етишиб чиқди ва уларнинг раҳбарлигида дастлабки фильмлар яратилди. «Юксалиш», «Мачит гумбазлари остида», «Қасам» каби фильмлар шулар жумласидандир.

Мени кинода беклар ва босмачиларнинг ярамас кирдикорларини фош этиш, уларнинг халққа ўтказаётган жабр-зулмларини очиб ташлаш қизиқтирарди. Ниҳоят, бу орзумга эришдим. «Равот қашқирлари», «Сўнгги бек» фильмларида асосий ролларни ижро этдим.

Кўп вақт эпизодли роль деган иборага дуч келамиз. Буни айрим санъаткорлар баъзан киноя билан тилга олишади, ё бўлмаса бу «арзимас роль»га менсимасдан қарашади. Аслида, театр ёки кино санъатида ролнинг катта-кичиги бўлмайди. Лекин, ёмон актёрлар бор. Наби Ғаниевнинг ўз вақтида зўр шуҳрат қозонган «Тоҳир ва Зуҳра», Шуҳрат Аббосовнинг «Маҳаллада дув-дув гап», Йўлдош Аъзамов яратган «Фурқат» бадиий фильмларида мен эпизодик ролларда қатнашганман, холос. Аммо, бу фильмларда яратган образларим билан фахрланаман. Менинг ёшим анчага борган бўлса-да, лекин ўзимни «Ўзбекфильм» билан тенгдошман деймaн. Кинони деб шу ойдин йўлда қирқ йилдан буён меҳнат қиламан. Коммунистик турмушимиздаги ижобий ҳодисаларни дил-дилдан қувониб олқишлагим келади.

Раҳим ПИРМУХАМЕДОВ.
Ўзбекистон ССР халқ артисти.

КАТТА ИЖОДИЙ ЛАБОРАТОРИЯ

«Ўзбекфильм» солномасининг қувончини томошабинсиз тасаввур этиш бир хаёл бўлур эди. Бугун талабчан томошабиннинг диди, теран фикри билан бирнеча бор сарҳисоблашган ўзбек фильмининг қирқ йиллик тўйи.

Бу даврни умр андозаси билан таққослаганда, қирчиллама ёш, ҳа, қирчиллама ёш — камолот, ёши деса бўлади.

Ҳозир кўз ўнгимдан йиллар эмас, кунлар саҳифаси, онлар саҳифаси китоб варағидай, кино лентасидай, бирин-кетин ўтмоқда. Бу кадрлар ҳақида катта-катта мақолалар, монографиялар ёзса бўлади. Чунки, улар ўз даврининг тарихини, салобатини, мазмунини олиб юрибди.

1943 йил...

Бу йиллар оғир ва машаққатли уруш йиллари эди. Лекин, кўплар қатори мени ҳам санъат даргоҳига йўлланган, камолотимнинг дебочаси бўлган йиллар эди. Мен ўзимнинг шу кичик мақоламни шу даврдан бошлашга жазм қилдим.

Ҳа, оғир машаққатли йиллар эди уруш йиллари. Шундай дамларда ўз санъати билан халқимизнинг руҳини кўтара оладиган фильмлар яратаётган режиссёрлардан Комил Ёрматов, Наби Ғаниев, Зоҳид Собитов, Йўлдош Аъзамов каби устозлар қўлида ишлашга муяссар бўлдим. Улар мени санъат бўстонига етакладилар. Бу бўстонда биргина улар эмас, ўша даврда марказдан кўчиб келган «Мосфильм», Одесса, Киев студияларининг ижодий ходимлари ҳам ёшларга устоз бўлдилар. Кўчиб келган студияларнинг ижодий раҳбарлари Михаил Ромм, Леонид Луков, Я. Свердлин, Марк Бернес, Борис Андреев каби йирик санъат намоёндалари бизларни ўз таълимотларидан баҳраманд этдилар, маҳорат чўққисига етакладилар.

Бу вақтда студиямизнинг етакчи режиссёри марҳум Наби Ғаниев ўзбек халқининг буюк афсонаси бўлган «Тоҳир ва Зуҳра»ни экранлаштириш устида иш олиб борарди. Устозлар сценарий тайёр бўлиши билан: «Ўртоқ Ғаниев сиз катта ишга қўл уряпсиз, ижодингизга муваффақиятлар тилаймиз» деб уни руҳлантирган эдилар. Чиндан ҳам «Тоҳир ва Зуҳра» фильми жаҳон экранига чиқиб, катта довруғ қозониши биргина Ғаниевнинг эмас, ўзбек халқи кино санъатининг тантанаси бўлди.

Мен бу фильмда Зуҳра ролини ижро этдим. Режиссёр ҳар қадамда Зуҳранинг — содда, камтарин, лекин муҳаббатни юксак қадрловчи ўзбек аёлнинг софдил сиймосини талқин этишга ундарди. Фильмнинг бирдан-бир ютуғи ҳам, умрининг боқийлиги ҳам ана шу фазилатларда бўлса керак.

Мен ҳозиргача турли мамлакатлардан хатлар олиб тураман. Бу хатлардан ўзбек халқининг қадимий маданияти, урф-одати бой санъатига берилган беҳоларни кўриб қувонади киши.

Мен «Тоҳир ва Зуҳра» фильмидан кейин, «Фарғона қизи», «Стадионда учрашамиз», «Опа-сингиллар», «Сен етим эмассан» фильмларида қатнашдим. Ҳар бир янги роль мен учун катта имтиҳон бўлади, мени янги изланишларга бошлайди.

Кино—санъатнинг энг оммавий туридир. Уни миллион-миллион кишилар кўради. Миллион-миллион кишиларнинг бадиий дидига, юксак талабига жавоб берадиган ролларни ижро этиш ва уларни эл-юрт кўригидан муваффақиятли ўтказиш санъаткор учун катта бахтдир.

Мен 1953 йилда Тошкент театр институтини тамомлаб, яна «Ўзбекфильм»га қайтдим. Студияда ҳозир редактор бўлиб ишлаб келаяпман. Келажакда янги фильмларда қатнашиш ниятим бор.

Студиямизга келган ҳар бир киши, ҳар қадамда булоқдек қайнаб турган жўшқин ҳаётга дуч келади. Айниқса ёшларимизнинг комил ишонч билан янги ижодий марралар сари интилиши коллективни қувонтиради. Али Ҳамроевнинг «Ёр-ёр» фильми, Р. Ботировнинг «Дорбозлар» фильми, Дамир Салимовнинг «Олтию олти квадратда» мультфильми, ёш кинематографларимизнинг ёрқин истиқболидан далолат бериб турибди. Биз улуғ айём кунида студиямизнинг кекса ходимларини ҳам, ёш талантларини ҳам табриклаб уларга ижодий муваффақиятлар тилаймиз.

Юлдуз РИЗАЕВА,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист.

САНЪАТИНГИЗ МУХЛИСЛАРИМИЗ

Ўзбек кино санъатининг ташкил топганига қирқ йил тўлган кунда биз деҳқонлар ҳам ўзимизнинг юрак сўзларимизни айтиш билан беҳад хурсанд бўламиз. Биз ўзбек халқининг революциядан илгариги оғир ва машаққатли ҳаётини, Октябрь қуёшидан баҳраманд бўлгандан кейинги зафарли йўлини ифода этган сермазмун кинофильмларни кўп кўрганмиз. «Тоҳир ва Зуҳра», «Навоий», «Насриддин Бухорода», «Улуғбек» сингари қатор фильмларда ўзбек санъатининг юракларни тўлқинлантирувчи намуналарини, талантли артистларимизнинг маҳоратларини завқ билан томоша қиламиз.

Колхозчи деҳқонлар ҳаётини ифода этган, Ватанимиз бойлигига бойлик қўшиш учун астойдил курашаётган азамат кишиларнинг фидокорона меҳнатларини намойиш этган «Фарғона қизи», «Синчалак», «Стадионда учрашамиз» каби қатор фильмларни ва бу фильмларни яратган кино санъаткорларининг номларини ҳурмат билан тилга оламиз.

Бугун ўзбек кино санъати қирқ йиллиги кунида атоқли режиссёрларимизга, талантли артистларимизга ўз ишларида янада катта муваффақиятлар тилаймиз. Уларнинг ижодлари ҳамиша баракали бўлсин. Биз улар санъатининг мухлислари бўлиб қоламиз.

Умид ҲОЖИЕВ,
Калинин районидаги Калинин номли колхознинг бригада бошлиғи.

ИСТАКЛАР

Яхши фильмни кўрганда одам ўзини аллақандай ҳис этади. Сен ҳам экрандаги қаҳрамонга ўхшагинг келади. Жамият учун янада кўпроқ фойда келтириш йўлларини излаб қоласан. «Йўлдаги жанг» бадиий фильмини томоша қилганда менда шундай ҳиссиёт пайдо бўлган эди. Оддий совет инженери ҳаёти, корхонада кунда бўладиган воқеалар фильмда тўла ўз аксини топган.

«Ўзбекфильм» киностудияси маҳсулотлари ҳам кишини таъсирлантиради. «Навоий»ни кўрганда ким изтиробга тушмаган, «Насриддиннинг саргузаштлари» кимларни кулдирмаган дейсиз. «Қутлуғ қон», «Тоҳир ва Зуҳра», «Ойдин саҳифа», «Осиё устида бўрон» — яхши фильмларимиз беҳисоб. Биз бундан буён экранларда замондошларимизни кўпроқ кўришни орзу қиламиз. Айниқса ишчилар ҳаётидан олинган фильмларни мириқиб томоша қилишни истаймиз. Кино санъаткорларимиз навбатдаги режаларида бизларни ҳам унутишмасин.

Х. ОЛИМЖОНОВ,
Ўзбекистон трактор-йиғув заводи ишчиси.

□ □ □

Республикамиз жамоатчилиги «Ўзбекфильм» киностудиясининг 40 йиллик юбилейини тантана билан нишонламоқда. Ҳақиқатан ҳам севимли киностудиямиз томошабинларга маъқул бўладиган бир неча бадиий асар яратди. Булар орасида кичик томошабинларга мўлжаллаб чиқарилган экран асарлари ҳам бор. «Дорбозлар», «Пахтаой» каби фильмлар болаларимизнинг севимли асарларига айланди.

Ўтган йили «Ўзбекфильм» киностудияси ҳузурида қўғирчоқ фильми цехи ҳам ишга тушган эди. Цехнинг ижодий коллективи дастлабки асарларни суратга олди. Бу цех ижодий коллективи болаларимиз руҳига мос тушадиган фильмларни кўплаб чиқаришга киришса айни муддао бўлур эди. Бу билан киностудия ходимлари ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшган бўлур эдилар.

40 йиллик тўйинг муборак бўлсин, севимли студиямиз!

Т. ҒУЛОМОВ,
Тошкентдаги 40-кечки-ёшлар мактабининг ўқитувчиси.

«Тоҳир ва Зуҳра» (фильмдан кадр).

«Насриддин саргузаштлари» фильмидан.

«Соябон арава» (фильмдан кадр).

«Абу Али ибн Сино» (фильмдан кадр).

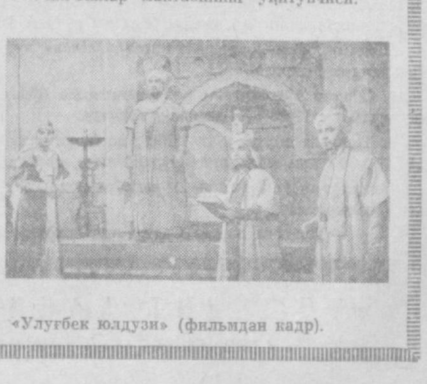

«Улуғбек юлдузи» (фильмдан кадр).

✻ БИЗНИНГ КАЛЕНДАРЬ ✻

ОЗОДЛИК КУРАШИНИНГ ҚАЛДИРҒОЧЛАРИ

Россия тарихи зулм-истибдодга қарши дадил курашнинг ёрқин саҳифаларига эга. Ана шундай саҳифалардан бирини Россияда биринчи бўлиб қўлда қурол билан чоризмга қарши чиққан декабристлар ҳаракати ташкил этади. Ўз Ватанини қизғин севган ва самодержавие ҳамда крепостнойликни нафратлаган декабристлар озодлик курашининг қалдирғочлари бўлиб майдонга чиқиб, ўз мамлакатлари социал тараққиётини кўзлаган эдилар.

Декабристлар ҳаракатига яширин жамиятлар асос солган эди. 1816 йилда ёш офицер-дворянлар А. Муравьев, С. Трубецкой, И. Якушкин, ака-ука С. ва М. Муравьев-Апостоллар, Н. Муравьев биринчи махфий-сиёсий жамият — «Халос этиш союзи» ёки «Ватаннинг ҳақиқий ва содиқ фарзандлари жамияти»ни ташкил этадилар. Кейинчалик П. Пестель, И. Пушчин ва бошқалар бу жамиятга аъзо бўлиб кирадилар. Натижада, аъзолар сони қарийб 30 га етади. 1818 йилга келиб союз анча кенгайиб, ўз сафида 200 га яқин кишини бирлаштиради.

1821 йилда юқорида айтилган ташкилотлар ўрнига Петербургда Шимолий ва Украинада Жанубий махфий жамиятлар вужудга келади. Жанубий жамиятга Павел Пестель раҳбарлик қилади. Шимолий жамиятга эса Никита Муравьев бош бўлади. Ҳар иккала жамият революцион тўнтаришга тайёргарлик кўриш йўлини тутадилар. 1825 йилда Жанубий жамиятга бошқа бир офицерлар ташкилоти — Бирлашган славянлар жамияти қўшилади. Улар Европада халқ революциялари йўли билан бутун славян республикаси федерациясини ташкил этиш тарафдори эдилар.

Россиядаги бўлажак ижтимоий тузум принциплари П. Пестель ёзган «Рус ҳақиқати» ва Н. Муравьевнинг «Конституция»сида баён этилган эди. «Рус ҳақиқати»да Россия республика деб эълон қилинган эди, Н. Муравьев лойиҳасида эса Россия конституцион монархия бўлиши керак эди.

Шимолий жамият император Александр I ўлимидан сўнг тахтга чиқадиган янги император Николай I га қасамёд қилинадиган кун — 1825 йил 26 (14) декабрда очиқ равишда қуролли чиқиш қилиш тўғрисида қарор қабул қилади. Бўлажак қўзғолоннинг раҳбари қилиб князь С. Трубецкой сайланади.

Ҳарбий тўнтариш плани Қишлик сарой ва Петропавловск қалъасини тортиб олишни кўзда тутган эди. Сенат майдонига тўпланган қўшин Сенатни «Рус халқига манифест» эълон этишга мажбур қилиши керак эди. Бу манифестда самодержавиенинг йўқ қилинганлиги, крепостной ҳуқуқ бекор этилганлиги, ҳарбий қароргоҳлар тугатилганлиги, ҳарбий хизмат муддати эса 15 йилгача камайтирилганлиги эълон қилиниши лозим эди.

Майдонга биринчи бўлиб Москва гвардиячилар полки келади. Орадан бироз вақт ўтгач бу полкка лейб-гвардиячи, Гренадерлар полки ва гвардиячи денгиз экипажи келиб қўшилади. Шундай қилиб, қўзғолон байроғи остига 3 мингга яқин жангчи тўпланади. Майдонга қўзғолончиларга хайрихоҳ бўлган оддий халқ вакиллари — Петербург аҳолисидан ҳам кўп киши келган эди.

Аммо Николай I Сенат ва давлат кенгашига илгарироқ қасамёд эттиришга улгурган эди. Қўзғолон «диктатори» С. Трубецкой майдонга келмайди. Бошқа офицерлар ҳам қатъиятсизлик кўрсатадилар. Қўзғолончилар подшога содиқ бўлиб қолган ҳарбийлар сиқувига чидаш беролмайдилар. Кечасига бориб, қўзғолон бостирилади.

Жанубда 29 декабрда (эски ҳисоб бўйича) Черниговпиёдалар полки С. Муравьев — Апостол ва М. Бестужев — Рюмин бошчилигида қўзғолон кўтаради. Улар ҳам фақат беш кунга чидаш берадилар. 1826 йил 3 январда жанубда бош кўтарганлар ҳам чор қўшинлари томонидан тор-мор келтирилади.

Николай I қўзғолончилардан шафқатсиз ўч олади. Декабристлар иши бўйича 579 киши қидирув ва судга берилади. Беш раҳбар — П. Пестель, С. Муравьев — Апостол, М. Бестужев — Рюмин, К. Рилеев ва П. Каховский қатл этилади. 120 дан ортиқ декабрист Сибирга бадарға қилинади.

Декабристларнинг бу дадил қўзғолони Россияда революцион ҳаракатнинг бошланишини билдирарди. В. И. Ленин Россиядаги революцион ҳаракатни даврларга бўлар экан, у ўз баёнини декабристлардан бошлайди.

Декабристлар дворян революционерлари эдилар. Шу боисдан уларнинг синфий чегараланганликлари бутун ҳаракатда ўз изини қолдиради. В. И. Ленин декабристлар хизматига юксак баҳо бериб ва уларнинг камчилигини кўрсатиб шундай деб ёзган эди: «Бу революционерлар доираси тор эди. Улар халқдан жуда узоқда эдилар. Аммо уларнинг меҳнатлари зое кетмади. Декабристлар Герценни уйғотдилар Герцен революцион агитацияни кенгайтириб юборди».

Декабристлар қуролли қўзғолонига 140 йил тўлган бугунги кунда биринчи рус революционерларининг буюк ватанпарварлик жасорати, уларнинг романтикага бурканган қаҳрамонона образлари барча совет кишиларида чуқур ҳурмат ва фахрланиш ҳиссини уйғотади.

ЖОЗИБАДОР ҚЎШИҚЛАР

Тошкент томошабинлари ҳузурига чет эллик санъаткорлар тез-тез меҳмон бўлиб келишади. Ҳиндистоннинг Манипура бошлиқ рақс труппаси гастроллари тугагач, Югославия эстрадаси меҳмон бўлиб келди. Югославиялик санъаткорларининг концертларини томошабинлар ғоят қизиқиш билан кўрмоқдалар.

Саҳнада Драгон Томмпович раҳбарлигидаги вокал инструменталь ансамбли. Концертнинг биринчи бўлимида ёш қўшиқчилар Маряна Бешрович ва Мика Ефримовичлар ижро этган шўх, ўйноқи ва лирик қўшиқлар ҳаммага манзур бўлади. Бу икки санъаткор СССР да биринчи марта бўлиши. Маряна Белград университетининг студенти, Мика эса бўлажак инженер. Аммо санъатга бўлган муҳаббат уларни саҳнага олиб келди.

Радмила Караклаичнинг ёқимли овозини бир неча бор радиодан эшитиб, телевизор экранида кўрганмиз.

У ўз юртида «Катта кумуш кубок», «Олтин пластинка», «Кумуш пластинка» каби мукофотларни олишга муваффақ бўлган. Радмиланинг ҳар бир номерини қизиқиш билан кутиб олган томошабинлар санъаткорни саҳнага қайта-қайта таклиф этадилар.

Дўст мамлакат санъаткорларининг гастроллари давом этмоқда.

Л. ГЛАУБЕРЗОН.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Рассом Н. Меламед Югославия санъаткорлари концертида бўлиб қуйидаги расмларни чизиб қайтди: Эстрада оркестри (чапда), Мики Ефремович (ўртада) ва Радмила Караклаичлар қўшиқ ва куй ижро этяптилар.

ТИРНОҚ ОРАСИДАН...

Иғво уруғини тарқатувчи кишини куяга ўхшатиш жоиз бўлармикан? Бизнингча булар ўртасида бажарадиган «ишлари» нуқтаи-назаридан яқинлик бор. Бу фикрни исботлашга ҳаракат қиламиз.

Куя қимматбаҳо қоракўл қулоқчин орасига кириб яширинади-да, уни кемиришга киришади. Сиз уни сезмайсиз ва кўрмайсиз. Қиш совуғи бошлангач, қулоқчинни қўлингизга оласиз, қоқиб-суқиб киймоқчи бўласиз. Шу пайт унинг ялтираб турган жингалаклари тўкилиб кетади, тешиклар пайдо бўлиб қолади.

Иғвогар ҳам худди шундай: Ишимиз чакки кетмаяпти. Планлар кетма-кет тўлаяпти. Янги кўчалар очилиб, бостирма уйлар ўрнига ойнавандли турар-жойлар қуриляпти. Мактаб, магазин, туғруқхона бинолари қад кўтаряпти. Қишлоқларимиз чиройига чирой қўшиб, жамолини кўз-кўз қиляпти. Бу чирой иғвогарнинг ғашига тегадими, ҳарқалай у, куя мисоли шу чирой остига яшириниб, уни зимдан кемирмоқчи бўлади — яъни уйи эшигини ичкаридан қулфлаб, кўзлари олазарак, беш-олти нусхада хат ёзишга киришади.

Шундан кейин, муҳим ишларни ташлаб, областдан комиссия бўлиб беш-олти киши колхозга келади ва бу ерда беш-олти кишининг зарур ишидан тўхтатиб қўйиб, етти-саккиз кун текшириш ўтказади. Бу орада қанча одамнинг асаби бузилади, (асабни бузишга сабабчи бўлган одам жиноятчи ҳисобланиши керак), кўнгли ишдан совийди. Агар факт тасдиқланганда эди, аҳволнинг яхшиланишига сўзсиз фойдаси тегарди. Факт тасдиқланмади-ку! Энди нима қилиш керак? Юқори ташкилотларга хат ёзиб, ҳаммани безовта қилган иғвогарни жазолаш керак эмасми?! Худди шундай қилиш керак!

Ҳа, албатта, жазолаш керак. Масалан, ёзган хати ҳалоллик билан текширилиши натижасида тасдиқланмаган иғвогардан комиссияга тўланадиган командировка пуллари ундириб олинса, бундан ташқари хат ёзилган жойдаги сарф-харажатлар иғвогарнинг бўйнига қўйилса, бундай кишилар қўлига қалам олишга ўйланиб қоларди.

Гап бундай. Пахта йиғим-теримига тушишдан бир ҳафта-ўн кун аввал редакцияга уч киши имзо чеккан хат келди. Унда Оққўрғондаги Ҳамид Олимжон номли колхоз раиси Ҳасанбой Эргашев беғамликда айбланиб, боплаб танқид қилинса, деб сўралган эди. Унинг бўйнига қўйилган камчиликлар: хирмон тайёр эмаслиги ва машиналар ремонтининг тугатилмаганлиги хусусида эди. Улар хабарлари охирида «одамлар раисдан хурсанд эмас...» деб кескин хулоса ҳам чиқаришган.

Хат текширилди. Унда келтирилган фактлар тасдиқланмади. Колхоз йиғим-теримга пухта тайёргарлик билан киришган. Хирмон жойлари ҳам, машина, асбоб-ускуналар ҳам барчаси тахт қилиб қўйилган. Теримнинг дастлабки кунлариданоқ колхоз 3-4 процентдан пахта топшира бошлаган.

Колхоз, совхозларда пахта тайёрлашнинг бориши ҳақидаги маълумотлар босилабошлаган биринчи куни Ҳ. Олимжон номли колхоз нечанчи ўринда экан, деб қарасак, планини етмишдан ошириб юборибди. Келгуси гал маълумот келганда эса, салкам юз; орадан яна икки-уч кун ўтгач, колхоз йиллик планни бажарганлиги тўғрисида рапорт олдик. План ўнбеш иш кунида адо этилган эди.

Шу фактнинг ўзи уч киши имзо чеккан хат иғводан иборат эканлигини яна бир марта исботлар эди. Хабар авторларини тухматдан иборат материал ёзишга, ҳамқишлоқларининг яхши томонларини кўрсатиш ўрнига тирноқ орасидан кир қидиришга нима мажбур қилдийкин? Редакцияни шу нарса қизиқтириб қолди.

Хат авторларидан бири Раимқул Мирзаев. Ҳали у ёш бўлишига қарамай иғвогарликда, ишёқмасликда, бахилликда анчагина «тажриба» орттирган. Унинг бирор ишни қойил қилганини тенгдошлари ҳам, катталар ҳам, ҳатто ота-онаси ҳам билмайди. Отаси Мирза Ҳасанов бундай дейди:

— Болам менинг сўзимга кирмайди. Насиҳат қилсам, вайсамасангизчи, жонимга тегдингизку, дейди. Хўш, нима қилай, бўғиб ўлдирайми?!

— Ўғлингиз бирор жойда ишлайдими?

— Ҳар куни ишга деб чиқиб кетади.

— Ҳар куни маст бўлиб, одамларни ранжитаётганидан хабарингиз борми?

— Унинг қўлидан бундан ҳам баттарроқ иш келади...

Ана сизга, отанинг ўз ўғли ҳақидаги гапи, мулоҳазалари. Раимқулнинг онаси Қорақиз опа ҳам фарзанди тўғрисида шунақа сўзларни айтади.

Ота-онанинг бўш-биёвлиги Раимқулга маъқул тушяпти чоғи, имкониятдан фойдаланиб, кўнглига сиққан номаъқулчиликни қилиб юрибди.

Биз ундан «комсомол аъзоси экансиз, қайси ташкилотда турасиз», деб сўрасак, «шартми бирор ташкилотда туриш», дейди кўзларини лўқ қилиб.

Йигирма тўрт ёшга кирган Раимқул дўстларининг, ҳамқишлоқларининг ютуғидан, харакатидан, меҳнатидан нега завқланмайди. У ёшлигиданоқ қунимсиз. Ўнинчи синфни ташлаб Бекободдаги техникумга кетиб қолди. У ерда ҳам қунт билан ўқимади, яна қайтиб келди. Шундан сўнг колхозга чиқиб:

— Бизнинг амалдорлардан қаеримиз кам, қани, тузикроқ стол беринглар, бизга ҳам, — деб талаб қилди.

Унинг бу сўзлари юзсизлик, беандишалик билан айтилган бўлса ҳам колхоз раҳбарлари қани бир синаб кўрайликчи, дейишиб, ўзи сўраган ишни — колхоз секретарлигини беришди. Кўп ўтмай, бундан ҳам зерикди. Колхозда кўринмай қолди. Суриштиришса, райондаги Охунбобоев номли колхозга жойлашган мактабда устахона мудири ва ўқитувчи бўлиб олибди. Унинг бу ерда ҳам тезда миси чиқди ва бирдан йўқ бўлиб қолди. Қидириб уйига боришса, лаби-лунжини боғлаб олган, пешонаси шилиниб кетган.

— Ҳа, бахай, — кўнгил сўрашган бўлишди.

— Йигитчилик, шунақа бўлиб қолди, — тиржайиб жавоб берди.

Аниқланишича Раимқул қаттиқ маст бўлиб, ўтган кетганни ранжитган. Норғилроқ йигитнинг қўлига тушиб, роса калтакланган. Раимқулнинг бирнеча кун сабабсиз ишга келмагани, одамлар билан муштлашиб юргани учун ҳайфсан берилди. У ҳайфсанни елкани силашдек бир нарса деб тушунди-да, ялло қилиб юраверди.

Унинг характерига хос яна бир қизиқ гап. Терим бошланган пайтда ҳамма ёрдам бериш учун далага борди. Раимқул «мен машинада пахта тераман, қани машина беринглар менга» деди. Бундан хурсанд бўлиб, уни машинага ўтказишди. Эгри қўл Раимқул япянги машинани ҳам ишдан чиқаради, бир кун подшипниги эриб кетади, эртасига шпинделли бузилади... Раимқул пайт пойлаб машинани саройга келтириб қўяди-да, ўзи ғойиб бўлади. Воқеа 25 кундан кейин маълум бўлади. Ундан нима қилиб қўйдинг, қаёқда юрибсан, деб сўрашса:

— Ўххў, биз катта бўлиб кетдик, облисполкомда ишлаяпмиз, дейди юзсизлик билан гердайган ҳолда.

Мактаб директори ажабланади:

— Ахир, ҳали биздан бўшаганингиз йўқ-ку?

— Буёғидан ҳавотир олманг, энди сизга ҳам фойдамиз тегиб туради...

Раимқулнинг бу тутруқсиз гапларига ҳеч ким ишонмайди, албатта. Орадан беш-тўрт кун ўтгач, маълум бўлишича у ҳеч қаерда ишламай дайдиб юрган экан. Шундан кейин уни чақиришиб

— Бирор ерда ишласангчи! — дейишди.

— Район милициясига ишга кирмоқчиман, — жавоб берди у.

Кўп ўтмай, суриштиришса, «Олмалиқдаги шоферлик мактабида ўқимоқчиман», дебди.

Мана шу одам, яъни Раимқул Мирзаев, ўзи бирор жойда ёлчитиб ишламайди, кечалари дераза пардасини тушириб қўйиб фалончи ундоқ, писмадончи мундоқ, деб юқори идораларга материал ёзади...

Редакцияга хат ёзганларнинг иккинчиси — Мирсоат Пўлатов. У 1962 йилда Умар Хатамов бригадасида табелчи бўлиб ишлади. Ўша йили 17 центнер ўрнига гектаридан 8 центнердан пахта топширилди. У табелчилик қилган вақтда бригадани кўтариш учун заррача ҳисса қўшмади.

Бу йил ана шу ерларда Дўсан Оқжигитов бригадирлик қилди. Гектаридан 17 ўрнига 30,5 центнердан пахта топширилди.

Бундай ютуқ фақат битта бригадага хос бўлмай колхоз бўйича ҳам зўр натижага эришилди. Колхоз планни 140 процент бажарди, давлатга 3 минг тонна пахта сотилди. Ҳар бир иш кунига 5-7 сўмдан пул тақсимланди. Ана шу кўпчилик эришаётган ютуқ Раимқулга ҳам, Мирсоатга ҳам нима учундир ёқмайди, улар кўршапалак сингари ёруғдан қўрқадилар, ғира-шира қоронғи бўлиши билан пайпаслаб камчилик қидиришга тушадилар.

Мирсоат бир кун идорага келиб шовқин-сурон кўтарди. У «менинг акам шофер бўлса-ю, нега унга машина бермайсанлар», деб туриб олди.

— Колхозда шоферлик касбини 30 киши эгаллаган, машинамиз саккизта. Аканг бошқа шофер йигитларимиз сингари механизаторлик қилса нима бўлади?

— Бўлмайди, машина топасанлар, бўлмаса ҳаммангнинг устингдан ёзаман!..

Ана гап қаерда. Мирсоатнинг кўнглидаги иш бўлмаса, у юмалоқ хат ёзишга зўр беради!

Ўзларининг ҳузур-ҳаловатлари, шахсий манфаатлари олдида кўпчиликнинг меҳнатини, ютуқ ва ҳимматини, ғайрат ва шижоатини менсимаётган, колхознинг юқори ҳосилли хўжаликлар қаторига чиқиб олганидан суйинмаётган бу ноинсофлар қачонгача шу ножўя қилиқларини давом эттираркан-лар?!

С. МАҲКАМОВ,
М. ҒОЗИЕВ.
Оққўрғон райони.

МУЗИКА ХАЛҚ УНИВЕРСИТЕТИ

Ўзбекистон ССР композиторлар союзи ташаббуси билан Алишер Навоий номли ўзбек давлат халқ кутубхонасида музика халқ университети ташкил этилди. Университет ректори қилиб Ўзбекистон ССР композиторлар союзи правлениесининг раиси ўртоқ А. Жабборов тайинланди.

Университетнинг биринчи машғулоти жуда қизиқарли ўтди. Машғулотда музикашунос А. Жабборов музиканинг тарбиявий ва эстетик аҳамияти ҳақида гапириб берди. У, шунингдек, ўзбек композиторларининг ҳозирги кунда қилаётган ижодий ишлари тўғрисида ҳам маълумот берди. Шундан кейин савол-жавоблар бўлди.

Университет ўзининг бой тематик планига эга. Тингловчилар атоқли композиторлар, музикашунослар билан учрашадилар, концерт залларига экскурсияга борадилар.

А. АБДУАЛИЕВ.

Қитъаларда

ТОШКЕНТДАГИ УЧРАШУВ ОЛДИДАН

Ҳиндистон бош министри Шастри билан Покистон Президенти Айюбхоннинг Тошкентда бўладиган учрашуви кўпчиликнинг эътиборини ўзига тортмоқда. Ҳиндистон ва Покистон халқлари учрашув натижасида жаҳоннинг мана шу районидаги вазият нормаллаштирилади, деб умидвор бўлмоқдалар.

Бош министр Шастри Ҳиндистон парламентининг халқ палатасида 10 декабрда сўзга чиқиб, бундай деди: «Биз Тошкентда учрашишга рози бўлдик, чунки музокаралар йўли билан Ҳиндистон ва Покистон ўртасида тинч муносабатлар ва яхши қўшничилик муносабатлари ўрнатилишига ишонамиз». Биз, деб сўзини давом эттирди бош министр, иккала мамлакат ўртасидаги ҳеч бир проблемани уруш ва ҳарбий жанжал йўли билан ростакам ҳал қилиб бўлмайди, деб ҳамиша ҳисоблаб келдик.

Покистон президенти Айюбхон ўз томонидан, 19 декабрда қуйидагиларни айтди: «Ҳиндистон билан Покистон ўртасида жанжал қайтадан бошланиб кетса, ҳалокатли оқибатларнинг юз бериши муқаррардир. Ҳиндистон билан Покистон бунга йўл қўя олмайдилар. Ҳар иккала мамлакат олдида миллий қурилишнинг улкан проблемалари, очлик ва касалликларга оид проблемалар турибди, бинобарин, улар ўз халқларининг қашшоқлигини тугатишга ёрдам берадиган чораларнинг ғамини ейишлари керак».

Ҳар иккала мамлакатнинг бир қанча сиёсий ва жамоат арбоблари Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги муносабатларни соғлом негизга қўйиш учун ҳозир реал шарт-шароитлар бор, деб ҳисобламоқдалар. «Биз Тошкентга, — деб таъкидлади 18 декабрда Ҳиндистон ташқи ишлар министри Сваранг Сингх, — Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги муносабатларнинг ёмонлашувини тўхтатамиз, деган самимий истак билан борамиз. Ҳиндистон учрашув вақтида муҳокама қилинадиган масалаларга амалий муносабатда бўлади ва биз тинчликни тиклаш ҳамда стабиллаштириш соҳасидаги амалий чораларга ижобий назар билан қараймиз». Покистон миллий халқ партиясининг раиси Мавлоно Бхасаний Тошкентда энг юқори даражада ўтказиладиган учрашув ҳар иккала мамлакатнинг бахт-саодатини ва бутун дунёда тинчлик манфаатларини кўзлаб, Покистон-Ҳиндистон можаросини бартараф қилишга ёрдам беради, деб 20 декабрда ишонч билдирди.

Ҳиндистонда ҳам, шунингдек, Покистонда ҳам кўпгина матбуот органлари Совет Иттифоқининг кўрсатган ташаббусини мамнуният билан таъкидламоқдалар. «Совет Иттифоқи хайрихоҳлик ролини ўйнаётганлиги, — деб ёзади Ҳиндистонда чиқадиган ҳафталик «Жанюг»газетаси, — мамлакатимиз халқига жуда яхши маълум. Совет Иттифоқи принципиал сиёсатни қатъиян ўтказиб, ҳамиша тинч музокараларнинг тарафдори бўлиб келди... Ҳиндистон халқи шунингдек Осиё ва Африкадаги барча тинчликсевар халқлар Тошкентда бўладиган учрашувга сидқидилдан катта муваффақиятлар тилайдилар». Тошкентдаги музокаралар иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни яхшилашга йўл очиб бермоғи керак, деб ёзади Ҳиндистонда чиқадиган «Трибюн» газетаси «Совет Иттифоқининг бу масалада кўрсатган ташаббусини, — деб уқтиради газета, — унинг хизмати деб кўрсатиш учун тўла асос бор».

Покистонда чиқадиган «Морнинг Ньюс» газетаси ҳам худди шундай фикрни билдиради. Газета бундай деб ёзади: «Тошкентда президент Айюбхон билан бош министр Лаъл Баҳодир Шастри ўртасида музокаралар уюштириш билан, Совет Иттифоқи Ҳиндистон ярим оролида мустаҳкам тинчлик ўрнатиш йўлларини қидириб топишга маҳкам бел боғлаганлигини намойиш қилди. Бизнинг Шимолдаги буюк қўшнимиз ва умуман Ҳиндистон билан Покистон ўз ғайратлари ва ресурсларини ўз халқлари учун бадавлатроқ ва тўкинроқ ҳаёт барпо этиш ишига қаратсинлар, деб сидқидилдан қизиққан барча мамлакатлар худди мана шундай роль ўйнашлари керак эди».

Кўпгина мамлакатларнинг прогрессив жамоатчилиги Ҳиндистон ва Покистон раҳбарларининг Тошкентдаги учрашувини табрикламоқда. Жумладан, Мисрдаги «Алаҳром» газетаси Тошкентда учрашиш тўғрисида аҳдлашиб олинганидан мамнун бўлганлигини айтиб, бу учрашув Ҳиндистон ярим оролида мустаҳкам тинчлик ўрнатишга олиб боради, деб умид билдиради.

(«ПРАВДА»нинг информацияси).

САМОЛЁТЛАРНИ ЛАОС УСТИДА ҲАМ УРИБ ТУШИРМОҚДАЛАР

ХАНОЙ, 24 декабрь. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги «Патет-Лао овози» радиосининг хабарига асосланиб қуйидагиларни билдиради: Лаос ватанпарварлари шу йил 14 декабрда Сиенг-Куанг вилоятида Американинг икки самолётини уриб туширдилар. Америка самолётлари шу вилоятнинг 7-ва 4-тоғ йўллари бўйида жойлашган аҳоли яшайдиган районларни бомбардимон қилган эдилар.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДА УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ ВАҚТИНЧА ТЎХТАТИЛДИ

ПАРИЖ, 24 декабрь. (ТАСС). Рождество байрами муносабати билан Америка қўғирчоқ ҳукумати маъмурлари Жанубий Вьетнамнинг ҳамма қисмида ўқ отишни 30 соат тўхтатиб туриш тўғрисида буйруқ чиқарганликларини АҚШнинг ҳарбий вакили бугун Сайгонда эълон қилди.

Франс Пресс агентлигининг мухбири ана шу вакилнинг баёнотига асосланиб, Жанубий Вьетнам пойтахтидан қуйидагиларни хабар қилади: ўқ отишни вақтинча тўхтатиш тўғрисидаги буйруқ маҳаллий вақт билан туш пайтида (Гринвич вақти билан соат 4.00 минутда) кучга кириши керак. Рождество байрами бошланганлиги муносабати билан уруш ҳаракатларини вақтинча тўхтатиб туришни биринчи бўлиб Жанубий Вьетнам миллий озодлик фронти таклиф қилган эди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

БИЛДИРИШ

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг V сессиясини чақириш тўғрисида

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг V сессияси шу йил 29 декабрда соат 14 да Ўзбекистон КП Октябрь район комитетининг мажлислар залида (Навоий кўчаси, 11-уй) очилади.

Шаҳар Совети ижроия комитети сессия кун тартибига қуйидаги масалаларни киритади:

1. Шаҳар хўжалигини ривожлантириш бўйича 1965 йилдаги иш якунлари ва 1966 йил плани тўғрисида.

2. Тошкент шаҳрининг 1966 йилги маҳаллий бюджети лойиҳаси ҳамда 1964 йил маҳаллий бюджетининг ижроси тўғрисида.

Депутатлар ўша жойда 29 декабрь куни соат 13 дан бошлаб рўйхатга олинадилар.

Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитети

РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР • РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

27 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.20 — **Ивашечка** (болалар учун эртак), 18.30 — **Реклама ва эълонлар,** 18.40 — **«Ла Скала» Москвада** (ҳужжатли фильм), 19.15 — **Ёшлик билан учрашув** (телеспектакль).

20.45 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.50 — **Телевизион янгиликлар,** 21.05 — Д. Дар ва Г. Ягфельд. **Хаёл йўлларида** (телетеатр)).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 20.10 — **Ургатувчилар** (кинофильм).

Рус тилида: 20.50 — **Чайка** (телеспектакль).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/XII да кундуз **Коппелия,** кечқурун **Фауст.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/XII да кундуз **Биринчи муҳаббат,** кечқурун **Мирзо Улуғбек.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/XII да **Ёшликда берган кўнгил,** 27/XII да **Қари қиз.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Юность» цирки коллективи гастроллари.**

КИНО

Бу телба дунё — САНЪАТ САРОЙИ кундуз соат 12, 3, кеч 6-15 ва 9-15 минутда).

Алдаркўса — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 ва кеч 7 да).

Гўзал ҳаёт — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 11-40, кеч 8-40 ва 10-20 минутда).

Бир қотиллик тафсилоти — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (кундуз 5 гача).

Поезддаги кишилар — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва кеч 9-45 минутда).

Итальянча никоҳ — «ИСКРА» (кундуз соат 5 дан), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз 2, 4, кеч 6 ва 8 да).

Ганга ва Жамна (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз соат 1 ярим ва 4-20 минутда).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

мактаб ўқувчиларининг каникул кунларида
30, 31 декабрда ва 1 январдан 10 январгача

„ЦИРКДА АРЧА“

«ЁВУЗ ҚАРОҚЧИ БАРМАЛЕЙ»
деган комик цирк пантомимаси.

Томошалар 30, 31/XII да кундуз соат 12 ва кеч 8 да, 1/I дан 10/I гача кундуз соат 12, 3 ва кеч 8 да бошланади.

Билетлар эрталаб соат 11 дан кеч 6 гача сотилади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 11847. ИНДЕКС 64969 Нашр. № 1920.